

Gazete

Yazan: Şükrü Kaya

Gazete, mecmua, kitap bir ke-
lime ile matbuat millî kültür ese-
ridir. Bu eser aynı zamanda kül-
tür üzerine müessir bir âmidir
de...

İçtimaiyatta muhit ile insan ca-
miası arasındaki mükabil tebai-
yet ve karşılıklı tesir matbuat ile
millî kültür arasında da tamamiyle
car'dır. Matbuatın millî efkârın
müessili ve ona makes olması iç-
timai vakıanın ifadesidir.

Her içtimai uzviyet gibi mat-
buat da tarihin muhtelif devrinde
her yerde, hemen hemen aynı te-
kâmül safhalarını geçirmiş ve
muayyen bir seyri takip etmiştir.

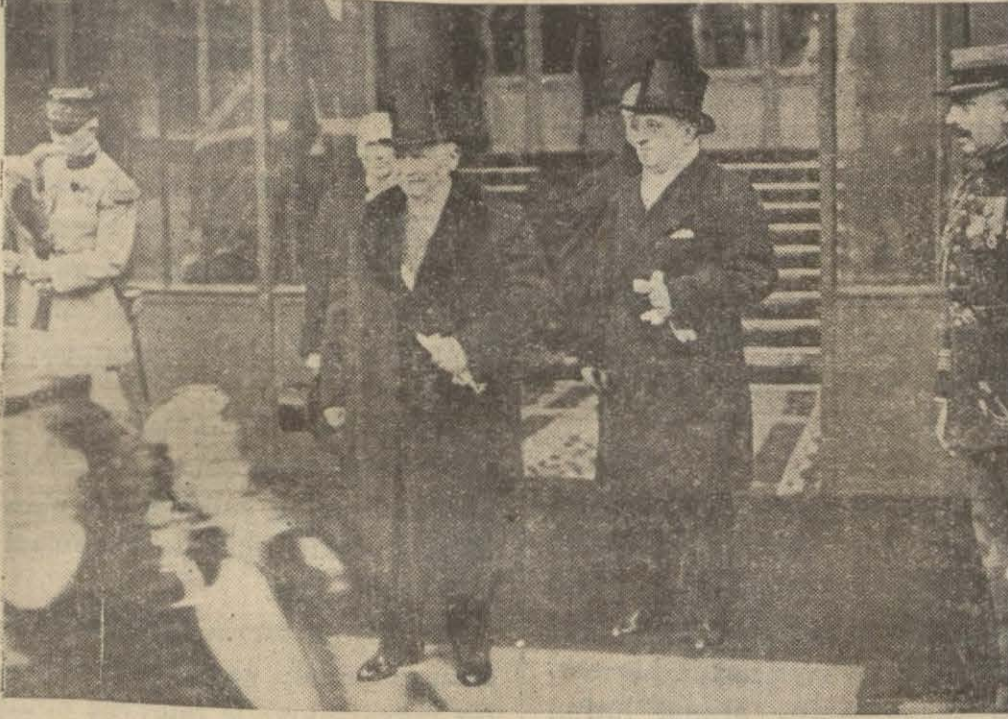
Matbuat tarihi gösteriyor ki ga-
zeteler her yerde evvelâ fertlerin
tek başlarına teşebbüsleri ile baş-
lamışlar. Bu başlangıçta haklı ve-
ya haksız gazetecilik muayyen bir
meslek sahibi olmıyan veya ken-
di mesleğinde muvaffak olamıyan
bir takım macera adamlarının kin,
ihtiras, menfaat ve yalanlarına
alet ve yahut gevezelik ve boşbo-
ğazlık gibi telâkki edilerek ciddi
adamlar, hattâ geniş görüşlü
âlimler, filozoflar tarafından bile
şüphe ve itimatsızlıkla karşılan-
mıştır.

Meşhur bir misaldir: Bundan
bir asır evvel kadar Amerikada
Kaliforniyada gazete çıkarmağa
başlıyan bir maden mühendisi ga-
zetesinin ilk sahifesinde «rahat-
sız olduğum için mesleğimden çı-
karıyorum. İyi olur olmaz tekrar şe-
refli mesleğime âvdet edeceğimi
temin ederim» diye kendini ma-
zur göstermek mecburiyetini his-
setmiş. Bizde de ilk gazete çık-
aranların muhitte hafif görüldük-
leri o zamana ait yazılardan anla-
şılır. Gazetelerin ve gazetecilerin
umumi efkârda mevki ve hürmet
kazanmaları çok sonraları olmuş-
tur.

İlk zamanların gazetesi tek ve
yahut çift sahifeli olarak çıkar;
bir başmakale, bir kaç şiir, bir kaç
mahalli havadis, bir kaç fıkra, ilâç
tavsiyesini ihtiva ederdi ve ekse-
riya gayri muayyen günlerde çı-
kardı. Gazeteyi baştan nihayete
kadar sahibi doldururdu ve ekse-
riya da mürettepliği ve baskıcılığı
kendisi yapardı. Müvezziliğini bile
kendisi yapan gazete sahipleri de
pek çoktu.

İptidai tahsil arttı. Şehirler ve
memleketler arasındaki münase-
betler ve muhabere vasıtaları ço-
ğaldı. Gazetelerin satışı da me-
denî münasebetleri takip ederek
fazlalaştı. Artık eski şekildeki ga-
zeteler ihtiyaca kâfi gelmedi. Bir
gazeteyi çıkarmak tek bir ada-
mın işi olmaktan çıktı. Gazete ve
gazetecilik yeni bir devre girdi. Bu
devir sanayideki manifaktür dev-
rine benzetilebilir. Bu devirde ga-
zeteler yeni bir kişinin
ve yahut bir ailenin ve nihayet iki,
üç ortağın malıdır. Ancak hac-
mi daha büyümüş, mündericati
tenevvü etmiş ve satışı çoğalmış-
tır. Gazetenin sahiplerinin okuyup
yazması zaruri değil, yalnız
(Devamı 10 uncu sahifede)

Yeni fransız kabinesi dün teşekkül etti

Yeni başvekil M. Doumergue ve kabineye nezaretsiz nazır
olarak giren M. Tardieu

Paris 9 (Hususî) — Yeni kabi-
ne katî olarak şu şekilde teşekkül
etmiştir:

Başvekil: Doumergue

Adliye: Cheron.

Hariciye: Barthou.

Dahiliye: Albert Sarraut.

Harbiye: Mareşal Petain.

Maliye: Jermain Martin.

Bütçe: Lamoureux.

Bahriye: Pietri.

Müstemlekât: Laval.

Hava işleri: General Villemin.

Sıhhiye: Marin.

M. Herriot ve Tardieu nezaret-
siz nazırdılar. Yeni sosyalistler-
den M. Marquet te kabineye gir-
miştir. Kabine 20 nazır ve müste-
şardan mürekkeptir. Bunlardan
dördü âyan, on ikisi mebus, dör-
dü parlamento haricidir.

Komünistler nümayiş yapmak
istemiseler de nümayişçiler ko-
layca dağılmışlardır. 158 kişi tev-
kif edilmiştir. On ikisinin üzerin-
de silâhçı dükkânlarından çalın-
mış silâhlar bulunmuştur. Silâh
satışı yasak edilmiştir.

Kabine Stavisky meselesi için
bir tahkik heyeti teşkilini istiyen-
cek, bütçe ve mali ıslahat ile meş-
gul olacaktır.

Yeni kabinenin vaziyeti

Paris 9 (Hususî) — Pariste
tam bir sükûn hüküm sürüyor.
Geçen hafta kanlı nümayişlere
sahne olan bulvarlarda ve meclis
civarında tabii vaziyet âvdet et-
miştir. Halk iş ve gücile meşgul
olmaktadır. Yeni kabinenin deruh-
te ettiği işte muvaffak olacağı mu-
hakkak addediliyor.

Kabinenin mecliste mühim bir
ekseriyet kazanacağı tahmin edil-
mektedir. Radikal sosyalistler ye-
ni kabineye tamamen müzaheret-
te bulunacaklardır. Yeni sosyalist-
lerin de kabineye müzaheret et-
mesi muhtemeldir. Komünistler
ve Blum partisine mensup sosya-
listlerle karliyet taraftarlarının
aleyhte rey verecekleri tahmin
ediliyor. Her halde kabine 350
reyden fazla bir ekseriyet temin
edecektir.

İsmet paşa martta Atınayı ziyaret edecek

Bir heyet yunan cumhu-
riyetinin onuncu yıldönümü
merasiminde bulunacak

Ankara 9 (A.A.) — Önümüz-
deki ay Atınada dost Yurtın cum-
huriyetinin onuncu yıldönümü mü-
nasebetile yapılacak merasimde
Türkiye cumhuriyetini bir heyet
temsil edecektir.

Bu heyete kimin riyaset edece-
ği henüz kararlaştırılmış değildir. An-
cak başvekil İsmet paşanın o sıra-
larda Atınaya gitmesi ve M. Çal-
darisin ziyaretini bu vesile ile ia-
de etmesi muhtemeldir.

Tevfik Rüşti bey Moskovaya mı gidiyor?

Sofya 9 — Moskovadan bildi-
riliyor: İzvestia gazetesi Tevfik
Rüşti beyin bu ayın sonuna doğru
Moskovaya geleceğini yazmak-
tadır.

Saralı bir kadın mangala düşerek yandı

Nöbet geldiği zaman
yanında kimse yoktu

Bozdoğan 8 (Hususî) — Ka-
zamızın Yenice mahallesinden
Küçük Hacı Ahmet oğullarından
Tevfik efendi zevcesi Fatma ha-
nım ötedenberi sara hastalığına
müptelâdır.

Geçen cuma günü Fatma ha-
nım evde kimse bulunmadığı bir
sırada içinde fazla miktarda ateş
bulunan mangalda ısınırken has-
talık birdenbire üzerine gelmiş
iki ellerile göğsü ateşe temas
eder bir halde bayılmıştır.

Zavallı kadın bir müddet son-
ra kendine gelmişse de her tara-
fının ateşler içinde yanmakta
olduğunu görmüştür. Kadının fer-
yadı üzerine yetişen komşular za-
valhly elleri ve göğsü kemikle-
re varıncıya kadar yanmış bir
halde bulmuşlardır. Kadıncığız
kurtarılamamış ve bir müddet
sonra vefat etmiştir.

Deniz canavarı İstanbulda mı?

Canavarı gören kayıkçı- nın yüzü davul gibi şişmiş!

Canavar Samatyada, Beykozda,
Bebekte de görünmüş!..

Yukarıda kayığı esrarengiz bir şekilde batan Hüseyin reis
macerasını anlatırken, aşağıda kazaya uğrıyanlardan
Salih reis (sağdaki) kahvede

Bir müddettenberi şehrimizde
heyecanlı bir şayia dolaşmaktadır.
Bundan bir zaman evvel Karade-
nizde görülen müthiş deniz cana-

varı İstanbul'a gelmiş!.. Geçen pa-
zartesi günü Haydarpaşa açıkla-
rında esrarengiz bir tarzda devri-

[Devamı 4 üncü sahifede]

Cumartesi karikatürleri: 10

İzak — Eger benimlân evlenirsen sana yelecek sene bir apartman, obir sene
bir otomobil, daha obir sene da Buyukadada bir köşk alırım Raşel!..
Raşel — Bu kadar zengin misin İzak?...
— Yormuyor musun, artık ticarete başladım!..

Yüz para yüzünden bir cinayet

İki kardeş bir genci öldürdüler

Adanada yüz para yüzünden çıkan kavgaya bir cinayete neticeleşmiştir. Vaka şudur: Barlardan birinde cazbantçılık eden Kadri, Aliye isminde bir kadınla beraber yaşamaktadır. Kadının biri sekiz, diğeri dört yaşında iki kız çocuğu vardır.

Büyük çocuk Cebbar efendinin mağazasından, beş kuruş mukabilinde şiflemek üzere bir çuval kaza almış, fakat hastalandığından ancak bunun yarısını şifliyelemiştir. Bir iki gün sonra Cebbar efendinin hamalı Mehmet gelecek kozaları istemiş, hepsinin şiflenmediğini görünce gürültü etmiştir. Kadri, Mehmede:

— Çocuk hasta, ne kafa tutuyosun. Mademki yarısı şiflenmiş, yüz para ver, kozaları al... demiştir. Mehmet hepsi bitirilmedikçe para verilemeyeceğini söylemiş, bu yüzden kavgaya çıkmıştır. Kavgaya esnasında Kadri Mehmede bir tokat atmıştır.

Mehmet buna hiddetlenmiş ve vakayı kardeşi İsmail anlatmıştır. İsmail intikam almayı düşünmüş ve bir plan kurmuştur. Salı günü sabahı Mehmet, Kadriye giderek Cebbar efendinin kendisini mağazada görmek istediğini söylemiştir. Kadri çıkıp mağazaya giderken bir arsada beklemekte olan İsmail meydana çıkmış, Kadriyi dövmeğe başlamıştır.

Bu sırada Kadrinin kardeşi Şefik yetişmiş, elindeki bıçağı İsmailin arkasına saplamıştır. Kadri de sustalı çakısını İsmail'e saplamıştır. İsmail aldığı yaraların tesiriyle ölmüştür. Katiller yakalanmışlardır.

Adliye yangını

İlk tahkikat bitti, iddianame hazırlandı

Adliye yangını etrafında yapılmakta olan ilk tahkikat bitmiş ve iddianame suçlulara tebliğ olunmuştur. Suçluların itiraz müddeti bugün bitecek ve yarın istintak daireleri kararnameyi hazırlayarak mahkemeye verecektir.

Alınan malûmata nazaran suçlulardan Ethem ve kapıcı Ahmet efendiler hakkında ceza kanununun 383 üncü maddesi, diğer suçlu görülenlerden bir mümeyiz ile baş hademe Mehmet ağanın ceza kanununun 230 uncu maddesi mucibince duruşmaları yapılmak üzere son tahkikatın açılması istenmektedir.

Geçenlerde yanan enkaz arasında bulunan kemikler tıbbi adliye gönderilmişti. Tıbbi adli bunların insan kemiği olduğunu tesbit etmiştir. Bunların binada yanan hademe Mehmet ağaya ait olduğu kuvvetle tahmin ediliyor.

Viyanada neler oluyor?

Budapeşte 9 (A.A.) — Dün gece Viyanaya gidecek olan Avusturya başvekili M. Dollfuss, yorgun bulunmasından dolayı hareketini bugüne bırakmıştır.

İhtiyat kaydıla karşılanması lâzım gelen bazı şayialara göre M. Dollfussün Budapeşteden hareketini tehir etmesi Viyanadan bir takım endişe uyandırıcı haberler alınmasından ileri gelmiştir.

Bu Sabahki Telgraflar

Balkan misakı imza edildi Dört hariciye nazırı tarafından Gazi Hz. ne çekilen telgraf

Atina 9 (A.A.) — Balkan itilâfı misakı bugün saat 12,40 ta Atina akademisinde Türkiye namına hariciye vekili Tevfik Rüştü bey, Yugoslavya namına hariciye nazırı M. Yevtiç, Romanya namına hariciye nazırı M. Titulesco ve Yunanistan namına hariciye nazırı M. Maksimos tarafından imza edilmiştir.

İmza merasiminde başvekil M. Çaldarisle Yunan hükûmeti erkânı, elçiler, yerli ve ecnebi matbuat mümessilleri hazır bulunmuşlardır.

İmza resmi nasıl yapıldı?

Balkan misakının imzası çok muhteşem tezahürat içinde yapılmıştır. Hava ılık bir yaz günü idi. Her taraf Türk, Yunan, Yugoslav, Romen bayraklarıyla süslenmişti. Bütün resmi daireler, mektepler tatil edilmiş, mağazalar, her taraf kapanmıştı. Halk askeri geçit resmini seyretmek için caddelerde toplanmıştı.

Dört hariciye nazırı Yunan hariciye nezaretinde toplanıldıktan sonra birlikte imza resminin yapılacağı Yunan akademisi binasına gitmek üzere yola çıkmışlardır. Akademi binasının bahçesinde Yunan bandomüzikaları bekliyordu. Bir çok tayareler akademî binası civarında gayet alçaktan uçuyorlardı.

Akademî binası içinde 100 kişiden fazla bir kalabalık vardı. Kalabalık arasında Yunan başvekili M. Çaldarisin en ön sırada oturduğu görülüyordu.

Dışarıda bahçede evvelâ Türk, sonra Yugoslav marşı çalındı. Kapıda evvelâ Tevfik Rüştü bey, yanında da Yugoslav hariciye nazırı M. Yevtiç göründüler. İki hariciye nazırı arkalarındaki otomobil ile gelen M. Titulesco ile M. Maksimosu orada beklemişlerdir. 4 nazır birlikte içeri girmişler ve şiddetle alkışlanmışlardır. Bundan sonra imza resmi başlamıştır.

Gece tarihi Akropol abideleri elektrikle aydınlatılacaktır. Bugün öğle üzeri sefarethanemizde dört nazır şerefine mükellef bir

ziyafet çekilmiştir.

Tebrik telgrafları

Ankara 9 (A.A.) — Balkan anlaşma misakının imzası münasebetile Reisicumhur Gazi Hz. le dört hariciye nazırı ve İsmet paşa Hz. le Yunan başvekili M. Çaldaris arasında aşağıdaki telgraflar teati olunmuştur:

Türkiye Reisicumhuru Gazi Mustafa Kemal Hz. ne

Ankara

Sulhün esaslı şartı ve itimadın membaı olan istikrarı kendisine temin ederek, tarsinine matuf Balkan anlaşma misakını imza ederken, dört hariciye nazırı hürmetkâr tazimlerinin arzına lütfen müsaade buyurulmasını rica etmek için zatı devletlerine müracaat ederler, ve aynı zamanda zatı devletleri tarafından lütfen gösterilen ve Balkan tarihinde mesut ve katî bir dönüm teşkil edecek olan eserin intacına imkân veren müzaheretten dolayı derin minnettarlıklarını beyan eylerler.

Maksimos Titulesco Yevtiç Tevfik Rüştü

Türkiye hariciye vekili Tevfik Rüştü beyefendi Yunanistan hariciye nazırı M. Maksimos Hz., Romanya hariciye nazırı M. Titulesco Hz., Yugoslavya hariciye nazırı M. Yevtiç Hz. ne

Balkan yarımadasında sulh ve emniyeti takviyeye matuf Balkan anlaşma paktinin imzası münasebetile göndermiş olduğunuz sevimli tel yazınıza kalpten teşekkür ederim.

Mevcut bilcümle dostluk ve tahhütlerin ipkısı ve âkitlerin her türlü tecavüzden içtinapları kararı katisi üzerine müesses olan bu misakın Balkan yarımadasına medenî mesai ile dolu uzun bir emniyet devresi emin edeceğinden ve bu suretle, zatı âlilerin buyurduğunuz veçhile, Balkan tarihinde mesut ve katî bir dönüm noktası teşkil edeceğinden eminim.

Balkanların saadetinin temini hususunda sebkeden mesainizi sa-

mimi surette takdir eder ve tebriklerimin kabulünü rica ederim.

Gazi Mustafa Kemal

Başvekil İsmet paşa Hz. ne

Balkan anlaşma misakının bugün öğle vakti Atina akademisinde Türkiye, Yugoslavya, Romanya ve Yunanistan hariciye nazırları tarafından imza edilmiş olduğunu zatı devletlerine arz etmekle bahtıyım.

Sulhü tersin ve milletlerimizin saadetini temin eden bu büyük vakıa, kaniim ki, sulha teşne olan diğer milletler için de bir misal teşkil edecektir.

Bu mühim eserin tahakkuk etmesi yolundaki gayretlerinin tam bir muvaffakiyetle tetevvüc etmiş olmasından dolayı zatı devletleri müftehir olabilirler. Binaenaleyh zatı devletlerine en hararetle tebriklerimi ve büyük Türk milletinin refahı hususundaki samimî temennileri hususî bir sevinçle arz ederim.

Çaldaris Yunanistan başvekili M. Çaldaris cenaplarına

Balkanların kardeşliğini temin ve takviye ederek huzur ve emniyet içinde, beşeriyet sulhuna misal vererek kültür sahasında ileri gidebilmesini temin maksadile yapılmasına teşebbüs olunan paktin bu noktâ nazarları muhtevi olarak temin edilmiş olduğunu tebşir eden lütfükârane telgrafnamenizi memnuniyetle aldım. Bu hayırlı ve sulh severlik eserinin tarihi medeniyet merkezlerinden sevimli devlet merkeziniz Atina'da ve yüksek irfan evi akademide imzalanmış olması tarihin kaydedeceği kıymetli bir hatıra olacaktır. Sulh içinde insanlığın ilerlemesinden başka hiç bir gaye istihdaf etmeyen bu eser hepimizin sevincini bittabi muciptir. Paktin âkitlerinin olduğu kadar bu âkitlerin eski ve ciddi dostlarının da bundan memnun kalacaklarına şüphe yoktur. Ben de sizi kalbî olarak tebrik ve kardeş Elen milleti hakkındaki saadet temennilerimi takdim ederim.

İsmet

Lig maçlarının birinci devresi bitti

Dün Beşiktaş ilk devre birinciliğini kazandı

Birinci devre lig maçlarının son müsabakası dün oynandı. Fenerbahçeyi yendiğinden beri lig tasnifinin birinciliğine çıkan Beşiktaşlıların Beykoza karşı oynadıkları oyunu üç bine yakın meraklı seyretti. Bu seyirci bolluğu, Beşiktaşla Beykozun birbirine pek yakın kuvvette farzedilmesinden ziyade dünkü maçın lig birinciliğindeki ehemmiyetinden idi.

Maçtan evvel, akıllarda olması pek güç gibi dolaşan bir sürü ihtimaller dün az kala tahakkuk ediyordu. Beşiktaşın Beykoza takıllararak ligde ikincilğe düşmesini bir bıçak ağzı kaldığı zamanlar da oldu.

Oyunun başlarında Beykoz dimdik bir oyun çıkarıvererek galibiyeti muhakkak görüp neşesiz ve yavaş başlayan Beşiktaş sürprize düşürmüştü.

Düşenin dostu olmaz... derler. Ne idi o, Beşiktaşın mağlûp olduğu zamanlardaki tezahürat...

Doğrusu, Beykozlular da o heyecana ve o teşviklere lâyık bir müsabaka yaptılar. Karşılarında İstanbul birinciliğine en yakın namzet olan takım yokmuş gibi, serbestçe ve adamaklı sıkı oynadılar... Fakat, neticede biraz hakem beyin «hatırvavazlığı» biraz da Beşiktaş oyuncularının ferdi kabiliyetleri ağır bastı. Galibiyet kefesinin içine giren o kadar ağırlık ta ibreyi Beşiktaş'a doğru eğmeğe kâfi geldi.

Maçın tafsilatı

Beşiktaşın B takımı Beykoz B takımını 4-3 yendikten sonra yapılan ikinci kümeden Kasımpaşa - Topkapı maçını 3-1 Kasımpaşa kazandı.

Üçüncü ve son müsabakayı oynamak üzere sahaya çıkan Beşiktaş Beykoz birinci takımları mutlak kadrolarile oyuna başladılar.

Hakem Kemal Halim beyin düdüğü ile süratlı ve top durdurmadan oynamağa başlayan Beykozlular vaziyeti lehlerine çevirdiler. Yirmi dakika kadar devam eden Beykozun bu nisbî hâkimiyeti esnasında, sol açık Mustafa'dan bir pas alan Beykoz sol içi Rıdvan ilk golü atmağa muvaffak oldu.

Bu golden sonra birinci devrenin sonuna kadar devam eden Beşiktaş tazyiki bir semere vermiyerek ilk devre Beykozun 1-0 galibiyeti ile bitti.

İkinci devrenin ilk yirmi dakikası da bu vaziyeti değiştirmede. Yirmi dakikadan sonra Beykoz aleyhine bir frikik cezasını Hayati ile Hakkı ileri atılarak Hayati sayıya tahvil etti. Beşiktaşın bu beraberlik golünü ofsayt görenler de oldu.

Oyunun son dakikalarında Şerefîn uzaktan çektiği bir şüte karşı Beykoz kalecisinin zamanında yer tutamaması Beykozun 2-1 mağlûbiyetine mal oldu. Oyun bu vaziyette neticelenerek Beşiktaş birinci devrenin birinciliğini kazandı.

Kadıköy sahasında

Kadıköy sahasında karşılaştan İstanbulspor - Vefa Kumkapı birinci takımlarının maçını İstanbulsporlular 1-0 kazandılar.

Aynı kulüplerin B. takımları karşılaştığında Vefahlar İstanbulsporlu 4-2 mağlûp ettiler.

İkinci kümeden Hilâl - Beylerbeyi maçını Hilâl «2-0» kazandı.

Kimin için?

İngiliz silâh fabrikaları gece gündüz çalışıyor

Londra 9 (Hususî) — Daily Herald gazetesinin yazdığına göre bütün İngiliz silâh fabrikalarında büyük bir çalışma vardır. Sheffielddeki bazı fabrikalar siparişleri vaktinde yetiştirmek için fabrikalarını büyüttmüşlerdir.

Daily Herald silâhların hangi memleket için yapıldığı belli olmadığını ilâve ediyor.

Samsun yumurta kongresi

Samsunda yumurta kongresi toplanacağından bahsedilmişti. Kongreye İstanbul yumurta tacirleri murahhas göndermemiştir. Bundan başka ihracat işleriyle uğraşan ihracat ofisinin kongreye bir raportör göndermemesi de Samsun yumurta tacirlerinin hayretini mucip olmaktadır.

Izmirde büyük bir yangın

İki ağır yaralı var, 51 eşek 2 at yandı

Izmir 9 — Bu sabah saat üçte ikiçeşmelikte büyük bir yangın oldu. Yangında insanca da zayıat vardır. Yangın esnasında büyük ve küçük Yıldız otelleri, bir eczahane, iki dükkân yandı. İki kişi ağır surette yaralandı. Yaralananlardan şoför Fuat efendi ölüm halindedir. Bundan başka küçük Yıldız oteli ahırında bağlı bulunan elli bir eşek, iki at yanmıştır. Altı eşek, iki at kurtarılabildi. Yangındaki maddi zarar elli bin lira tahmin edilmektedir.

Adliye derhal tahkikata başlamıştır. Üç kişi zan altına alınmıştır. Yangının dikkatsizlik yüzünden çıktığı söyleniyor.

Hava soğudu

Bu sabah kar yağmağa başladı

İki gündenberi ilkbaharı andıran hava bu sabah gene birdenbire değişti. Dün sabahtan akşama kadar hava tamamen açık geçmiş ve hararet on dereceyi bulmuştu.

Fakat gece yarısına doğru başlayan karayel rüzgârı sabahleyin büsbütün şiddetini arttırmış ve fırtına başlamıştır. Bu sabah şiddetli rüzgârla biraz kar da serpiştirmişse de rüzgâr bulutları dağıttığından devamlı yağış olamamıştır. Bu sabah hararet derecesi sıfıra düşmüştür.

Şiddetli rüzgârın Karadenizde gene fırtına çıkardığı anlaşılmaktadır.

İKTİSADİ MESELELER

Sanayi müdürlükleri

İktisat vekâleti teşkilâtında, ta'dilat yapılacağından bir kaç defa bahsetmiştik. Alınan son haberlere göre teşkilât kanunu lâiyhası, iktisat vekâletinde alâkadar şubeler tarafından tetkik ediliyor. Kanun lâiyhasının henüz tetkik devresinde olduğu bir sırada, sanayi müdüriyetlerine verilecek şekil hakkında fabrikatörlerin bazı temennilerini kaydediyoruz:

Türkiyede sanayi çabuk bir surette inkişaf ettiği için, sanayi dairelerinin de vazifesi artıyor. Sanayi daireleri kadrosunu da genişletmek icap ederdi. Halbuki İstanbul mıntakası sanayi müdüriyeti iki müfettişle idare edilmektedir. Bir kaç sene evvel sanayi işlerinin daha az olduğu devirlerde, kadroda altı müfettiş vardı. Kadro meselesinden daha mühim bir mesele de vardır: Fabrika işleriyle bir kaç dairenin uğraşması...

Bir fabrikanın inşaat ve tesisat işleriyle nafia dairesi, sıhhi şartlarla belediye dairesi, sanayi işleriyle de, sanayi dairesi uğraşmaktadır. Yakında iş kanunu çıkarsa amele-i'n vaziyeti ile de sanayi müdüriyetleri meşgul olacaktır.

Halbuki İstanbul, İzmir gibi fabrikaları çok olan yerlerde ne belediye daireleri, ne de sanayi müdüriyetleri kendilerine düşen vazifeleri yapmağa imkân bulamıyorlar. Bu işten en ziyade fabrikatörler şikâyet etmektedirler. Çünkü fabrikanın işine üç daire müdahale ederse, fabrikatör işlerini tanzim etmekte müşkülâta düşer oluyor. Halbuki fabrika dahilindeki işlerin bu üç daireyle sıkı bir alâkası vardır. Meselâ: Nafia dairesi diğer işlerinin çokluğundan, bir fabrikanın işini bir kaç gün geri bıraktığı takdirde, sanayi dairesinin bir iş yapmasına imkân yoktur. Belediye dairesi sıhhi şerait hakkında fabrikayı sıkıştırdığı zaman, sanayi dairesinin o fabrikanın diğer işleriyle alâkadar olmasında bir mana kalmıyor.

Görülüyor ki, fabrika işlerinde bir ahenk olması için, sanayi işlerinin bir elden idare edilmesi lâzım gelir, yeni yapılacak teşkilâtta nafia ve belediye dairelerinin salâhiyetlerini haiz bir sanayi dairesi teşkil edilmelidir.

Bir çuval kaçak et yakalandı

Dün Pendikten Haydarpaşa istasyonuna gelen tren yolcularından Mustafa isiminde birisi sırtında bir çuval ile giderken polis nazarı dikkatini celbetmiş kendisini yakalamışlardır. Mustafanın arkasındaki çuval açılınca içinde kaçak et dolu olduğu görülmüştür. Etler müsadere edilmiş. Mustafa hakkında tahkikata başlanmıştır.

ŞEHİR HABERLERİ

Mezbaha varidatı

Bir senede belediye 1 milyondan fazla temin ediyor

Karaağaç müessesesinin 1934 bütçesi daimî encümen tarafından tetkik edilerek şehir meclisine verilmiştir.

Belediye riyaseti geçen senenin bütçe yekûnuna göre Karaağaç müessesesinin bütçesini tanzim ettiği halde daimî encümen, bazı kalemlerde varidatın noksanlığını düşünerek bütçedeki miktarları azaltmıştır. Geçen seneki bütçe yekûnu 1,666,500 lira olarak kabul edildiği halde bu sene daimî encümen bu yekûnu 1,595,100 liraya indirmiştir.

Bu yekûnun 1,400,000 lirası mezbaha hasılatı ve avan friko ücreti, 15,000 lirası soğukhava mahzenleri hasılatı, 136,500 lirası buz satış bedeli, 17,000 lirası bağırsak haneler hasılatı, 11,000 lirası paçahaneler hasılatı, 600 lirası kan hasılatı, 15,000 lirası müteferrik hasılatı olarak taksim edilmiştir.

Bu hasılat yekûnundan müessesenin masrafı çıktıktan sonra Karaağaç müessesesinin 934 senesinde belediyeye temin edeceği varidat 1,194,484 lira olarak tahmin edilmiştir.

Adliye dairesi

İki kat, bütün daireleri istiap edemiyor

Adliye dairesinin yeni postahane yerleşmesi devam ediyor. Yalnız mahkemeler için bir çok bölmeler ve kürsüler yapılması lâzımdır. Bu hususta mühim masraf lâzım gelmektedir.

Diğer taraftan postahanenin iki katının adliyeye yetiştirilmesi anlaşılmaktadır. Binaenaleyh ya yeni bir bina inşası, yahut binanın tamamen adliyeye tahsis lâzım geliyor. Bina tahsis edilemeyecekse büyük masrafla tadilat yapılmasından vazgeçilecektir.

Adliye vekili Saracoğlu Şükrü bey yakında İstanbula gelecek ve vaziyet tetkik edilerek katı bir karar verilecektir.

Keçiburluda kükürt fabrikası

İş bankasının Keçiburluda kükürt fabrikası açacağından evvelce bahsedilmişti. Avrupadaki firmalar tarafından alınan mektuplarda Türkiyeden kükürt istenmektedir. Fabrika faaliyete başladıktan sonra milli ihtiyacı temin ettikten başka, ihracat ta yapacaktır.

Belediye hissesi

Maktu alınması teklifi muvafık görülmedi

Tiyatro ve sinemalardan belediye ve Darülaceze hasılatını tahsil edebilmek üzere belediyenin ötedenberi kullandığı müfettişlerin vazifelerine nihayet verilerek bu hasılatın maktuan tahsili için bazı tekliflerde bulunanlar vardır. Belediye riyaseti hissenin maktuan alınmasını doğru bulmadığından yeni sene bütçesine de yine müfettiş ve memur ücreti olarak tahsisat konmuştur.

Bazı semtsiz sinemaların mürakabeleri noksan yapıldığı anlaşıldığından bu sinemalarda hasılat mürakabesinin bir kat daha sıklaştırılması muvafık görülmektedir.

Kaçak çakmaklar

Üç kişi yakalanarak mahkemeye verildi

Üsküdar civarında Süleyman isiminde bir adamın çakmak ve taş kaçakçılığı yaptığı meydana çıkarılmış ve kendisi yakalanmıştır.

Süleyman merkezde isticvap edilince kendisinin aynı mahallede oturan Ali isiminde bir adamla ortak olduğunu ve beraberce kaçakçılık yaptıklarını itiraf etmiştir.

Bunun üzerine zabıta, Aliyi de yakalamış ve evinde araştırma yapmıştır. Alinin evinde de bir çok çakmak ve taşlar bulunmuştur. Ali de ifadesinde bunları Tahtakale civarında Kiğörk isiminde bir adamla alıp sattıklarını söylemiştir.

Kiğörk ta Tahtakalede yakalanmış ve yapılan araştırmada dükkânında çakmak ve taşlarla bir çok kaçak eşya bulunmuştur. Bunlar ihtisas mahkemesine teslim edilmişlerdir.

Bir sabıkalı yakalandı

Zabıta uzun zamandan beri aramakta olduğu Osman isiminde olan birini yakalamıştır. Osman son zamanlarda Bebek sirtlarında evlere dadanmış ve bir çok yerleri soymuştur.

Bu adamın evvelce Üsküdar-Şile yolu üzerinde bir yolcu soygunculuğu ile de alâkadar bulunduğu anlaşılmaktadır.

İki buz ustası Avrupaya gönderilecek

Buz fabrikasındaki amonyak makinelerinden azami surette istifade etmek için Karaağaç müessesinde çalışan ustabaşlarından ikisi ihtisaslarını genişletmek üzere Avrupaya gönderileceklerdir. Bunun için yeni sene bütçesine üç bin lira tahsisat konulmuştur.

Yeni hastane

Sıhhiye vekâleti bunun için tahsisat ayıracak

Bir gazete eski tıp fakültesi binasının Anadolu nümune hastanesi ünvanile yeniden açılacağını ve tıp fakültesinden kadro harici kalan müderrislerle bazı maruf hekimlerin bu hastanelerde vazife kabul edeceklerini yazıyordu.

Sıhhiye vekâleti, Anadolunun bir çok yerlerinde mevcut olan nümune hastanelerinin İstanbulda da tesisine esas itibarile taraftar olmuştur.

Ancak bu hastanenin açılması için ayrılacak tahsisatın ne suretle tefriki lâzım geleceğine dair henüz bir karar verilmemiştir. Haydarpaşa hastanesi açılırsa Üsküdar'da belediyenin tekrar açtığı hastanesi haline konacaktır. Üsküdar'da doğum vakaları için hastane olmadığı için Zeynep Kâmil hastanesi faydalı olacaktır.

Bir vapurda kaçak eşya bulundu

Karadenizden limanımıza gelen bir vapurda kaçak eşya bulunduğu ihbar edilmiş, zabıta vapurda araştırma yapmıştır. Bu araştırmada vapurun ambarında bir çok kaçak eşya bulunmuştur. Bunlar müsadere edilmiş, zabıta tahkikata başlanmıştır.

Sahte 25 lik

Lice zabıtası İstanbuldan malûmat istedi

Diyanbekir civarında Lice kazasında piyasaya sahte 25 kuruşluk sürmek cürmünden maznunen Agop ve Derviş isimlerinde iki kişi yakalanmıştır.

Zabıta bu maznunları isticvap ederken ikisi de suçu birbirlerinin üzerlerine atmağa başlamışlardır. Bu sırada bunlardan Derviş, arkadaşı Agobun evvelce gene sahte para sürmek suçundan dolayı İstanbul zabıtası tarafından da yakalanmış olduğunu iddia etmiştir.

Bu iddia üzerine mahalli zabıtası, İstanbul emniyet müdürlüğüne müracaatla Agop hakkında burada bir muamele yapıp yapılmadığını sormuştur.

Burada Agobun böyle bir işi olup olmadığı tetkik edilerek vaziyet Liceye bildirilecektir.

Belediye varidatı

Belediye ve vilâyet varidatının bütçeye konan muhammen varidat nisbetinde tahsil edilebilmesi için belediye muhasebesi her çareye baş vurmaktadır.

Belediye müfettişleri bundan sonra varidat membalarını daha sıkı bir kontrole tâbi tutacaklardır.

Bir çırpıda

1934 modeli

1934 modeli otomobil... 1934 modeli radyo... 1934 modeli yat... 1934 modeli şapka... 1934 modeli elbise ve saire.

Bütün bunları iştihâştik. Bir çok eşyanın her sene model değiştirildiklerini biliriz. Fakat şimdiye kadar 1930 modeli erkek, 1931 modeli kadın, 1932 modeli genç kız, 1933 modeli genç dul, 1934 modeli yakışıklı erkek diye bir şey duymamıştım. Meğer senelere göre insanlar da model modelmiş...

Gazeteler 1934 modeli genç erkekleri tarif ediyorlar.

1934 modeli güzel ve genç âşık tipi şöyle imiş, aynen gazeteden alıyorum:

«Çenesi Clark Gableninki gibi yuvarlak, ağzı Robert Montgoneryninki gibi azimkâr bir ifadeli, gözleri Ramon Novarronunki gibi manalı, alını ne çok geniş, ne dar olmalıdır. Saçların çok veya az olması o kadar ehemmiyeti haiz değildir. Yalnız çehreye yakışmalıdır. Bir de gülerken yanakta çukurlar peyda olmalıdır.»

Saçı az olanlara müjde!.. Bu sene - diğer evsafı haiz olmak şartile - güzel addedilebilirler.

Her sene insanların da, elbiseler, ayakkabılar, şapkalar, gömlekler gibi modası değişiyormuş. Bu sene sarışınlar moda ise, gelecek sene esmerler, daha gelecek sen kumralları!.. Bu sene yanaklarda gülünce çukurlar çıkması lâzım, gelecek sene çukurlar demode... Bu sene yuvarlak çene, gelecek sene sivri...

Dünyanın en güç takip edilecek modası işte budur.

Çünkü insanlar tuhaftır, zevkleri gariptir. Jozefin Baker için intihar eden gençler olduktan sonra bir gün gelir ki kadınlar gayet kısa boylu, cüce adamlara bayılırlar. Haydi o zaman bütün erkekler veya kadınlar boylarını kısaltmağa çalışacaklar... Tabii kısalamayınca bir takım çarelere başvurulacak... İskarpinlerin topukları sökülecek, alçak şapkalar moda olacak... Bir takımrları boyları kısa görünsün diye d'zlerini kırarak badibadi yürüyecekler...

Hâkim huzurunda kocasından boşanmak isteyen bir hanım:

— Hâkim beyefendi. Ben modaya çok düşkün bir kadımdım. Kocam uzun boylu. Geçen senenin modası demode oldu. Boşanmak istiyorum... diye dert yanacak!

Hikmet Feridun

Liman tarifeleri bir mi olacak?

Söylendiğine göre iktisat vekâleti beş limanımızın nakliye ücretlerini tevhide karar vermiş ve bu hususta bir talimatname projesi hazırlamıştır. Projede gösterilecek fiyatlar bu limanlar için muteber olacaktır. Fakat limanların yekdiğerine nazaran şeraiti ayrı ayrı olduğu için her liman için ayrı emsaller tesbit olunmaktadır.

Amca bey dağcı!..

— İktibas ve tercüme hakkı mahfuzdur —

A. — Bu yeni sporu meydana çıkardığınıza pek iyi ettiniz dostum...

... Uludağın bembeyaz yaylalarında bir baştan bir başa kaymak...

... Tepeleri yel gibi aşmak...

... Uçurumlardan kartal gibi uçmak pek hoşuma gittil..

M. B. — Fakat - lâf aramızda - epli üşütüyor değil mi Amca bey?..

A. B. — Evet, tam bizim futbolculara göre bir oyun: İnsanı çabuk kızdırıyor!

İttihat ve Terakki tarihinde esrar perdesi

Yakup Cemil niçin ve nasıl öldürüldü

Muharriri: M. R.

Balkan harbi felâketi ve kendilerini istihlâf eden hükümetin bazı yanlış hareketleri olmasaydı, «İttihat ve Terakki» nin yedi ay evvel kaybettiği mevkii ve nüfuzu tekrar ihraz etmesi hemen hemen imkânsızdı...

Günler geçtikçe Mahmut Şevket paşanın devrilmesindeki hatanın ehemmiyeti anlaşılıyor, herkes bu hareketi terviç ve iltizam edenleri ve başta Talât bey olduğu halde İttihat ve Terakki rüesasından bir kısmını, mesul tutmağa başlıyordu.

Talât bey nedamet duyuyor

Halbuki Babiâli vakasından evvelki günlerde Talât beyde derin ve samimi bir nedamet başlamış, yedi ay evvel Mahmut Şevket paşayı harbiye nezaretinden uzaklaştırmadan sonra vukuatın aldığı şekillerden çok müteessir olmuş, kendisinin düşünemediği, tahmin edemediği neticeler karşısında muztarip olarak kendi kendini tahtie etmeğe başlamıştı.

Bahusus Talât bey Balkan harbinin kara günlerinde, «İttihat ve Terakki» ye mensup olanlar arasında yapılan tenkit ve dedikoduların kendi şahsını istihdaf etmesinden dolayı bir kat daha müteessir oluyor; gerek memleket, gerek «İttihat ve Terakki» hesabına olarak bu vaziyetten nasıl kurtulmak mümkün olacağını gece gündüz düşünüyor, vaziyetin ıslahı için behemehal bir çare arayıp duruyordu.

Halbuki Talât bey seneler geçtikçe meşrutiyet inkılâbı sırasında oynadığı büyük rolündeki inkılâpçılık ruhunu yavaş yavaş unutmuş, nezaret sandalyasına oturunca etrafını saran Babiâli ricalinin tesirleri altında kalarak, siyaset ve idare sahasında (idarei maslahat) meslekini takibe başlamıştı.

Meşrutiyetin ilânı üzerine Edirne'den mebsu intihap edilerek, meclisi mebusanda İttihat ve Terakki fırkası grup reisi sıfatıyla faaliyetinde bulunan Talât bey, ilk zamanlarda devlet ve memleket işleri mevzuu bahsölurken «İttihat ve Terakki» nin manevî vasıflarına ve inkılâpçılığına has bir şekilde hareket ediyor; o zamanki kabineler tarafından yapılan kanuni tekliflerini «İttihat ve Terakki» nin müdafaa ettiği siyasete muvafık değilse - şiddetle tenkit ediyordu. Devlet idaresini fevkalâde mühim gören İttihat ve Terakki lideri, hattâ bir aralık Avlonyalı Ferit paşanın dahiliye nazırlığı zamanında, mebusların müsteşar olmaları için meclise bir kanun lâyihası verdirmişti. O zaman, eski Babiâli ricalinin tecrübe ve vukuflarından istifade edilmesi ve istikbalin nazırlarına devlet umurunu idare edebilecek malumat verilmesi maksadile tanzim edilen bu lâyiha, dahiliye nazırı Ferit paşanın şiddetli itirazlarıyla, kanuniyet iktisap etmemişti.

Talât beyin siyasetteki hocaları kimlerdi?

Halbuki bu kanun lâyihasını meclise verdiren Talât bey, bir mebusun nazır olabilmesi için siyaset ve idare bahsinde bir takım

bilgilerle mücehhez olması lâzım geleceği fikrini kabul etmişti.

Talât bey bu itibarla ilk siyaset dersini, nazır sıfatıyla birinci defa girdiği kabine arkadaşları olan Hakkı beyden (bilâhare sadrazam olan Hakkı paşa) müteakiben de küçük Sait paşadan almıştı.

Talât bey, bu suretle Hakkı paşadan atlatma siyasetini, Sait paşadan da tereddüt ve kararsızlığı öğrenmiş ve devlet işleri başına geçecek olanların mutlaka tercüme hali mütenevvi memuriyetlerle dolu ve bu iki hocasının haiz oldukları evsafa malik zevattan intihap edilmesi lâzım geleceği zannına kapılmıştı...

Talât beyin bu kanaatıdır ki Mahmut Şevket paşanın istifasından sonra - paşayı harbiye nezaretinde istihlâf edecek bir çok genç ve mümtaz kumandanlar olduğu halde - harbiye nazırlığı için eski ve maruf askeri ricalle müracaata sevk etmişti.

İşte bu son tecrübeler ile, Talât bey Balkan muharebesinden evvel ne kadar hataya düştüğünü görmüş ve hadisin acı hüsrânlarını duymuştu...

Bu hüsrân ve inkisarların tesiri iledir ki Balkan felâketinden sonra, memleketi ve İttihat ve Terakkiyi kurtarmak için bir çare arayanların başında Talât bey bulunuyordu.

Bu noktâi nazardan, Balkan muharebesinin kara günlerinde, hususile Kırkkilise bozgunluyundan sonra Talât bey, İttihat ve Terakkinin menfi ve lâkayt vaziyetine nihayet vermeğe lüzum gördü. Ve cemiyet teşkilâtile hükümet aleyhinde ne mümkün ise bir an evvel yapmağa karar verdi.

Esasen İttihat ve Terakki cemiyeti için, Balkan harbinin feci neticelerine rağmen, artık daha uzun müddet seyirci durmak, hadiselerin cereyanlarını ve emri vakillerini kabul etmek te doğru görülmüyordu.

İttihat ve Terakki erkânı vaziyeti şöyle mütalâa ediyorlardı:

«Harp bitmiş, koca Rumeli elden gitmişti. Şimdi de Kâmil paşa kabinesi sulh yapmağa yanaşıyordu. Bu sulh nasıl yapılacaktı? Hükümetin, harbi sevk ve idarede gösterdiği tereddüt ve hatalardan sonra Avrupa devletlerinin hasımlarla beraber hazırladıkları sulh tekliflerini aynen kabul etmiyeceğini kim iddia edebilirdi?

«İttihat ve Terakki» koca bir kıtanın ana vatandan ayrılmasına şahit olmuştu! Şimdi de telâfisi, tashihi imkânsız olan fena bir sulhün imza edilmesine göz yumacak mı idi? İktidar mevkiiine geçtiği gündenberi İttihat ve Terakki teşkilâtını büsbütün dağıtmak cesaretini kendinde göremiyen hükümet, acaba sulhün aktini ve hali tabiinin avdetini mi bekliyordu?

O zaman belki bir karar, belki muvakkat bir kanun ile harbin müsebbibi, meşrutiyettenberi geçen hadiselerin mesulü olarak «İttihat ve Terakki» ileriye sürülür ve fırkanın büsbütün ilgasına teşebbüs edilir..

(Devamı var)

Deniz canavarı İstanbulda mı?

(Baş tarafı birinci sahifede)

len ve gene esrarengiz bir şekilde kaybolan balıkçı sandalından sonra bu şayia büsbütün alevlendi.

Bu vaka hakkında gazetelerin yazdıklarına göre bir deniz canavarı sandala çarpmış. Sandal parçalanmış, balıkçılar güç hal ile etraftan yetişerek kurtarılmış.

Hadisenin kahramanlarını dün Vaniköyünde sahilde bir balıkçı kahvesinde bulduk. Derin bir korku içinde idiler. Yüzlerinin müthiş sarılığı hâlâ kaybolmamıştı. Bunların ikisi de iki eski deniz kurdu. Bütün hayatları denizde geçmiş. Vaniköyünde Hacı Mülâzim efendinin damadı balıkçı Hüseyin reis, Çengelköylü Salih reis...

Balıkçı kahvesinde belki kırk kişilik bir kalabalık etraflarını sarmıştı. Canavarın şakasına uğrıyan iki balıkçı hadiseyi anlatıyorlardı. Salih reis diyor ki:

— 10 yaşındanberi denizdeyim. 27 senedenberi denize çıkmadığım gün yoktur. Lâkin öyle korktum ki bugün artık önüme 27 bin lira koysalar şu sandala bin de karşıya geç deseler gene binmem.. İçime evham geldi bir kere... Ben Karadenizde battım, Bakırköyünde battım, Sarayburnunda battım, fakat hiç birinde bu kadar korkmadım. Bir daha mı denize çıkmak!.. Tövbeler tövbesi!..

İkinci kazazede Hüseyin reis: — Ben de.. diyor. Şuradan şuraya sandalla geçmem. 25 senelik balıkçıyım!.. Eskiden denizi karadan daha emniyetli bulurdum. Hâlâ geceleri rüyama giriyor.

Bundan sonra hadiseyi anlatmağa başladılar:

— Pazartesi günü Hüseyinle Vaniköyünden kalktık. Haydarpaşanın çok açıklarında idik. Saat üç buçuk, dört vardı. Ben ağı çekiyordum. Olduğumuz yerde duruyorduk. En derin sularda idik. Bâdenbire müthiş bir gürültü ile sandalın altına bir şey çarptı. Ve bir an içinde sandalla beraber havalandık. Müthiş bir kuvvet sandal altından kaldırıyordu. Bu ancak bir an sürdü. Sandalın altı tamamiye parçalandı. 3 kere alabura olduk. Ben de arkadaşım da ellerimizde birer kürek suya yuvarlandık.

— Bir şey görmediniz mi?.. Aca size çarpan hayvan ne tarafa gitti?

— O telâşla bir şey göremedik.. Fakat sular büyük bir şiddetle Adalar istikametine doğru aktı. Her halde hayvan o tarafa gitti. Ben yüzme bilirdim. Altı parçalanan sandalın üstüne çıktım. Bağırmağa başladım. Fakat etraftan kayıklar:

— Canavar.. Canavar!.. var.. diye bağıyorlar. Bir türlü bizim yanımıza gelemiyorlardı. Ben bağırıp ta onların gelmeğe cesaret edemediğini görünce o zaman müthiş surette korktum. Yüzmem bilmiyen arkadaşım biraz ileride sulara batıp çıkıyor, korkudan büyümüş gözleriyle bana öyle acı acı bakıyordu ki hâlâ unutamam. Ben bağırdıkça onun gözlerine ümit geliyordu. On beş, yirmi dakika böyle kaldık. Hüseyin kendi-

ni kaybetmişti...

Hüseyin efendi — Denizde ayak-kaplarım çok ağırlık veriyordu. Onları çıkarmağa uğraşıyordum. Fakat ne mümkün.. Tam kendimden geçip küreği bırakırken bir el saçlarımdan beni yukarı çekti. Heybeli motörü imiş... Bizi motöre çektiler. Fakat işin garibi biraz sona da sandal su üstünden kayboldu. Biz ikimiz de motörde bayıldık, iki saat kendimize gelemedik.. Sonra bizi hamama götürdüler. Yıkadılar.

— Peki bu sandala çarpanın muhakkak bir canavar olduğuna mı kailsiniz?

— Tabii beyim... Zaten vaka olmadan evvel yunuslardan anladık. Yunus balığı çok korkaktır. Büyük balıklar da yunus balığı yemesine bayılırlar. Vakadan biraz evvel yunus balıkları önümüzden müthiş bir telâşla geçtiler. Bir yunus balığı sürüsü öyle hızlı, öyle telâşlı gidiyordu ki şaşıktık. Canavarın bunları kovaladığı muhakkak... Sonra bizim sandal da beyazdı. Muhakkak canavar büyük bir yunus zannile hücum etti. Kayıpta gayet büyük bir yara açtı. Canı acıdı ve kaçtı!..

— Peki bundan evvel hiç bu canavarı gören yok mu imiş?

— Burada meşhur Arap Arif reis vardır. O bir sabah görmüş. Korkudan yüzü gözü şişti. Kafası kütük gibi oldu anide!.. Kendisine sorun. Herkes başına geleni burada bilir.

Arif reis — Sabahleyin erkenden sandalla süt götürüyordum. Daha şafak sökmemişti. Bebek önünde idim. Birdenbire sular fokurdadı. Suyun içinden birisi nefes alıyor gibi oldu. Amma ben böyle rüzgâr gibi nefes almağı da hiç işitmemiştim. Birdenbire kara bir şey su üstünde kabardı. Valahi beyim ömrümde yalan söylemem. Şu karşıdaki berber dükkânı gibi su üstünde kabardı. Birdenbire tüylerim diken diken oldu. Sular dalgalandı. Hemen sandalı karaya attım. Bir daha o tarafa bakmadım. O saat yüzüm gözüm davul gibi şişti. Benim anlayışına göre canavar Karadenizden buraya dönüyordu!..

Salih reise sorduk:

— Başka gören var mı?

— Samatyada bir sandala çarpmış, iki parça etmiş.. Bizden iki gün evvel balıkçılar Haydarpaşa da çapara çekerlerken kabarmış. Bütün balıkçıları korkutmuş!.. Sonra bir müddet evvel de Beykozda balıkçı meşhur Murat reisin sandalının arkasına çarpmış...

Bütün bunların aynı hayvan tarafından yapıp yapılmadığını bilmiyoruz. Bizim vakada bizi uzaktan gören Üsküdarlı Edip reis, Arnavutköylü Mustafa reis canavar sandala çarpınca dehşetli bir ses işitmişler!..

Eski balıkçı reisleri bu hayvanın sapan balığı denilen bir balığın çok büyüğü olduğunu söylüyorlar. Sapan balığının ağız bir metre büyüklüğünde, dişleri 30 santim uzunluğunda imiş... Artık bu balığın çok büyüğünün nasıl olduğunu tahayyül etmeli...

Sahte mektepli!

Koltuğu altına defter ve kitaplar da almış!

Mekteplerle alâkaları olmadığı halde başlarına talebe kasketi giyerek ötede beride dolaşanlar hakkında takibat devam ediyor. Evvelki gün bir kasket hadisesi daha olmuştur.

Fener civarında bir çocuk başında yen ibir lise taleisi kasketi ve koltuğunda bir çok mektep defterleri olduğu halde dolaşırken polislerin nazarı dikkatini celbetmiş ve şüphelenerek kendisini yakalamışlardır. Çocuk, merkezde kendisinin lise talebesi olduğunu söylemişse de kasketin içinde mektebin resmi mührü bulunmak lâzım gelen bu mühür görülmüştüğünden bu sözüne inanmamışlardır. Tahkikat derinleştirilince bunun Süleyman isiminde bir sabıkalı olduğu ve kendini tanıtmamak için mektepli kasketi giydiği anlaşılmıştır. Kasket müsadere edilerek sabıkalı hakkında takibata başlanmıştır.

Merkez komiserleri arasında değişiklik

İstanbul emniyet müdürlüğü merkez komiserleri arasında yeniden bazı değişiklikler olmuştur. Bu meyanda Eminönü merkezi birinci komiseri Hulûsi bey Unkapanı merkezine, Unkapanı merkezi birinci komiseri İbrahim Feyzi bey Samatya merkezine, Samatya merkezi birinci komiseri Tevfik bey Fatih merkezine, Eminönü merkezi üçüncü komiseri Ziver bey Küçükpazar merkezine tayin edilmişlerdir.

Pek yakında
BEN FAHİŞE MİYİM?
(Jenny Frisco)
RUTH CHATTERTON
1906 San Fransisko zelzelesini bütün dehşeti ile canlandıran Fransızca sözlü muazzam dram.
(13153)

Bugün
ŞİK SİNEMA'da
Arzuyu umumî üzerine en son defa olarak:
Mme BUTERFLAY
Görmiyenler ve tekrar tekrar görmek isteyenler için en son fırsat.
(13094)

FERAH Sinemada
Bir Gün Sana Geleceğim
MARTHA EGGERTH
Ayrıca: TARAKANNOVA
(13157)

Bu akşam 19,30 da
Lüküs Hayat
Büyük operet
Yazan: Ekrem ve Cemal Reşit beyler
Operetin son haftası
12 Şubat 934 Pazartesi: Kadıköyde
ÜVEY BABA

Teşekkür
Topkapı Türk Fıkraperver müessesesinden: Merhum Bürhaneddin efendinin vefatının kırkinci günü münasebetile ailesi tarafından müessesemiz himayesindeki fakirlere yardım edilmiştir. Teşekkür olunur.

Bugü TÜRK SİNEMASINDA

En büyük Fransız artistleri

MARIE GLORY ve RAIMU
en neğeli ve güldürücü filmlerinde

BEŞ KOCALI KADIN

Pathé Journal.

GÜNÜN HABERLERİ

Pirinç ziraati artıyor

Yerli pirinçler hariçten gelenlere rekabet etmektedir

Memleketimizde pirinç istihsalâtı artıyor. Gümrük tarifelerinden başka kontenjan usulleri de, ecnebi pirinç ithalatını tahdide tâbi tuttuğundan yerli pirinç ticareti için daha müsait bir saha açılmıştır.

İstanbul piyasasında Mersin, Antalya, Tosya, Bursa, İzmit, Edirne pirinçleri ecnebi pirinçlerine nisbetle daha ucuza satılmaktadır. Yerli pirinçlerin piyasaya bol miktarda dökülmesi üzerine, ikinci pirinç fiyatları düşmüştür. Geçen sene 35 kuruşa satılan Hindiya pirinçleri bu sene 28 kuruşa satılıyor.

Yerli pirinçler içinde en ucuz satılan Mersin pirinçleridir. Mersin pirinçlerinin toptan kilos 12 buçuk kuruşla 13 kuruş arasındadır. Bursa pirinçleri 19-20 kuruş arasında satılmaktadır. Antalya pirinçleri de fiyat itibarıyla Mersin pirinçlerine yakındır. Edirne pirinçleri de 20-22 kuruş arasında fiyat bulmaktadır. Tosya pirinçlerinin fiyatı 18-19 kuruştur.

Hokkabaz gibi!

Mantolarının altından iki büyük ayna çıkarıldı

Çiçek pazarı civarında cam ve ayna ticareti yapan Cahit bey isminde birinin mağazasına dün iki genç kadın giderek düğün hazırlığı yapmakta olduklarını ve büyük aynalar almak istediklerini söylemişlerdir.

Kadınlar dükkândaki bir çok aynaları tetkik etmişler ve hiç birini beğenmemişlerdir. İki kadın istedikleri aynaların şekillerini tarif etmişler ve bilâhère gelip almak üzere yeniden ayna sipariş ederek dükkândan çıkmışlardır.

Bunlar gittikten sonra mağaza sahibi evvelce kendilerine göstermek üzere çıkardığı aynaları yerlerine yerleştirirken iki aynanın noksan olduğunu görmüştür. Mağaza sahibi aynaların kadınlar tarafından çalınmış olmasını düşünerek derhal koşup polise haber vermiştir.

Zabıta bir müddet takipten sonra bu iki kadını yakalamaya muvaffak olmuştur. Dükkândan çaldıkları aynaları mantolarının altına sakladıkları görülmüştür. Bunların Eleni ve Angeliki isimlerinde iki hırsız kadın oldukları anlaşılmıştır.

Aynalar kendilerinden alınarak sahibine iade edilmiş, hırsız kadınlar adliyyeye verilmişlerdir.

İzmir piyangosu

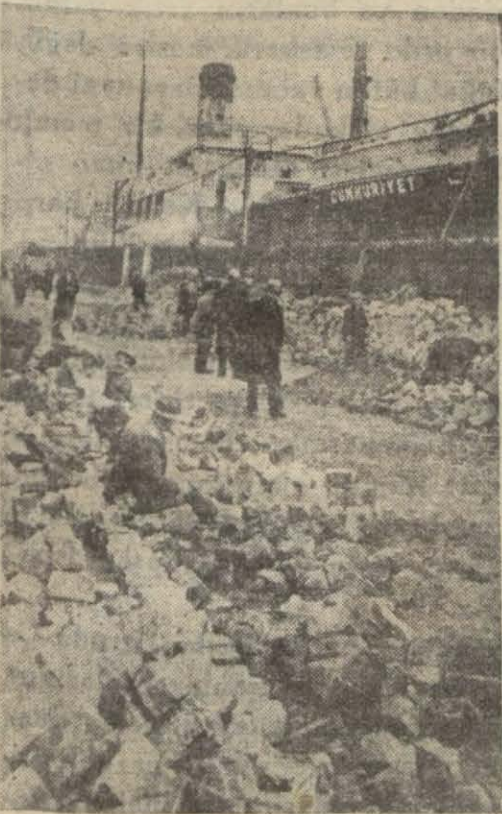
Belediye, acele ihtiyaçlarını temin için bir piyango tertip edecek

İzmir belediyesi, şehrin mühim ihtiyaçlarını temin ve tatmine medar olmak için büyük bir eşya piyangosu tertip etmek niyetindedir. İzmir belediyesinden salâhiyettar bir zat, bu piyango meselesi hakkında İzmirli refiklerimize şu beyanatta bulunmuştur:

— İzmirin ve bilhassa yukarı mahallerin bugün için en mühim ihtiyacı lâğım tesisatıdır. Bu ihtiyaç, İzmirli sel baskınından kurtarmak noktasından daha katî ve lüzumlu bir şekil almaktadır. Fakat İzmirin ihtiyacı yalnız lâğımardan ibaret değildir. Yollar da parasızlık yüzünden tamir edilemiyor. Bugün İzmir belediyesinin âcil işleri için 300 bin liraya ihtiyacı vardır.

Bu parayı temin için bir piyango tertibine karar verdik. Piyangoda kazanacak talihlilere İzmir belediyesince, evler, arsalar ve dükkânlar verilecektir. Piyango biletlerinin ikişer liralık olmasını düşünüyoruz.

Galata rıhtımı

Senelerden beri tamir yüzü görmemiş olan Galata rıhtımının, mukavele mücibince, rıhtım şirketi tarafından tamirine başlanmıştır.

Şiddetli fırtınalar

Şimal denizinde bir çok vapurlar kazaya uğradı

Bremen 9 (A.A.) — Wolff ajansından: Şimal ve Baltık denizleri sahillerinde şiddetli bir fırtına hüküm sürmektedir.

Wilhelmshafen limanına kayıtlı ve Condor adlı bir balıkçı gemisi batmıştır. Tayfasının ne olduğu öğrenilememiştir.

Berlin 9 — Şimal denizinde fırtına çok şiddetlidir. Bir çok gemilerin kazaya uğradığı haber veriliyor.

Beykoz kaymakamı memuriyetine iade edildi

Ankara 7 (A.A.) — Üsküdar kaymakamı İzzettin bey görülen lüzum üzerine vekâlet emrine alınmış ve evvelce vekâlet emrine alınmış olan Beykoz kaymakamı İhsan beyin memuriyetine iadesi tensip edilmiştir.

Silâhları bırakma meselesi

Konferans bürosu memurları Londrada toplanıyorlar

Londra 9 (A.A.) — Silâhları azaltma konferansı bürosu memurları 13 şubatta Londrada M. Hendersonun reisliği altında toplanacaktır.

M. Benes, M. Politis, M. Aghnides ve M. Avenol de bu toplantı münasebetile Londraya geleceklerdir.

Fransız istikrazı

Paris 9 (A.A.) — Maliye nezaretinin bir tebliğinden anlaşıldığına göre son istikraz hesabına toplanan paranın yekûnu dört milyar 64 milyon 911 bin frangı bulmuştur.

İtalya ile ticaret muahadesi

İtalya ile aramızdaki ticaret muahadesinin müzakeresine devam edilmektedir. Müzakerat bitinceye kadar aradaki ticarî münasebetler, muvakkat itilâfnamedeki şartlara göre cereyan edecektir. Bu suretle şubatin yedisinde müddeti dolan muvakkat itilâfname şubat sonuna kadar uzatılmıştır.

Peşte seyahati

Avusturya başvekilinin hararetili bir nutku

Budapeşte 8 (A.A.) — Avusturya başvekili M. Dolfuss dün iki saatten fazla Macar başvekili M. Geomboes, sonra da hariciye nazırı ile görüşmüştür. Mülakat Macar nazırları ile umumî bir görüşme şeklinde olmuştur.

M. Dolfuss şerefine dün akşam verilen ziyafette gayet samimî nutuklar söylenmiştir. M. Dolfuss, Macar siyasilerinin nutuklarına cevaben iki memleketin dostluğunun her hangi misak veya muahedeyi icap ettirmeyecek kadar sıkı olduğunu söylemiş ve demiştir ki:

«— Siyasî ve iktisadî teşriki mesai hususundaki katî irademiz bütün misaklardan daha kıymetlidir.»

Gece, her iki hükûmet reisi, radyo ile neşredilen nutuklar söylemişlerdir.

En çok okunan kitaplar serisi

Servantes

Don Kişot

İspanyol edebiyatının en yüksek eseri - aslındaki resimlerle süslü

Jül Vern

Arzın Merkezine Seyahat

Meşhur fennî romanlar müellifinin eseri - küçük kutada, resimli Cebe sığacak kutada gayet temiz basılan bu iki güzel eser

Yeni çıktı

Her birinin fiyatı: 25 kuruş

AKŞAM KİTAPHANESİ

İstanbul - Ankara caddesi, 121

Rüküş Hanımlar

Yazan: Sermet Muhtar - Tefrika No. 36

Navidanın tombulluğundan dolayı daha çok göze çarpmışına, daha mebzul iltifatlara mazhar olmasına, kendisinin ise leyleğe, sis-kaya, teneşir horozuna benzetilişine, Cavidan önceleri aldırış etmeğe çalışmışsa da yavaştan yavaşa içerilemeğe, kardeşine adeta gıpta etmeğe başlamıştı.

O zamanlar Avrupada bile zayıflık modası yoktu. Balıketlilik, hattâ şişmanlık modası vardı.

Devrin güzellik kraliçeleri makamında olan Germaine Gallois, Cléo de Mérode, Emilienne d'Alençon gibiler, bingil bingil, lâpik lâpik kadınlardı; yerli tabirimizle tarifleri lâzım gelse, asmakabağı kollu, kaz göğüslü, kıyak davlumbazlı vücutlardı.

Cavidan, bâzan odasına kapayıp kapıyı kilitler, aynalı dolabın karşısına geçip çırpıplak soyunur, saatlerce baştan aşağı kendini seyrederek, her tarafını ayrı ayrı muayene eylerdi.

Dedikleri kadar değilse bile hatırı sayılır derecede zayıf olduğunu anlıyordu.

Vakta kemikleri görünmüyordu. Göğsü tamtakır, karnı arkasına yapışmış oylukları içeri çökmüş değildi. Fakat müdevver noktaları pek az barizdi. Beli ince olmasına rağmen vücudu uzun ve ensiz bir müstatili andırıyordu gibiydi.

Cavidan, meseleyi kimseye, hattâ kardeşine bile açmıyarak, kusurlarını gidermek çarelerini, günlerce, gecelerce düşünmüş, nihayet kâfir kız emeline muvaffak olmuştur.

O zamana kadar dar ve şeritvari bir sutiye kullanırdı. Bunu genişletti; altına içi pamuk dolu küçük memelikler koydu.

Bir vakitler tournure modası çıktığını işitiyordu. Annesinden malûmat edindi. Tournureün ne şekilde olduğunu, nasıl takıldığını öğrendi. Hemen odasına kapanıp bir taneli değil, üçüzlü bir tournure dikiverdi. Birini arkaya, ikisini de yanlara getirerek bağladı; üstüne etekliğini geçirdi.

Mükemmeli mi mükemmel...

Kala kala bacakları kalıyordu. Cavidanın bacakları ziyadece inceydi.

O zamanlar etekler uzun, yerleri süpürmede; fakat küçük hanımlar, Boğaziçinde gezerken, bilhassa küreğe geçip sandalla çıktıkları vakit, kısa etekli keten elbiselerle marnel yakalı cache possièreler giyiyorlar; bacakların görünmemesinin imkânı yok.

Bunun için de, hizmetçilere diye, açık renk kalın çoraplar tedarik etmişti.

Böyle denizci kıyafetile sandal gezintisine çıkacakları gün, bu çorapların üçünü üstüste giyiyor, en dışına da, beyaz renkte ipek çorabı geçiriyordu.

Yanaklarının etsizliği ve çökükceliği de içini kemirirdi. En ziyade, sıkışık kalabalıklarda, omuz omuza, burun buruna sokuluşlarda canı sıkılıyordu.

Meselâ, iskelelerde vapura girip çıkarken, Tünelde bilet alır veya turnikeden geçerken, Bonmarşenin, Pazarlamanın kapısında sıra beklerken...

Önceden bir çok tecrübeler yapmış, bunun da çaresini bulmuştu. Çantasında daima bir paket oksürük şekeri bulundururdu. Malûma bu bonbonlar, zamkandır ve

çabuk erimez.

Böyle kalabalık bir mevkie sokulurken hemencecik ağzına iki şeker atar, birini bir avurduna, diğerini öbür avurduna yerleştirir, binbir ayağı söküncüye kadar o halde kalır, pekâlâ da tombul yankı görünürdü.

Cavidanla Navidan, hakikaten herkesten pek başka, çok nazarı dikkati calip şekilde geziyorlardı.

Halleri hareketleri, yürüyüşleri konuşmaları, çarşafı, yeldirmeleri çok göze çarpıyordu.

Sanki evde, akrabaları arasında gülüp söyleşiyorlarmış kadar neşeli, serbest idiler. Fıkır fıkır fıkır diyorlar, cıvı cıvı cıvı diyorlar, gevrek gevrek kahkahalar atıyorlardı.

Sokağa çıkarkenki bir portrelerini çizelim:

Çarşaf dar mı dar, adeta bumber; vücutlara yapışık mı yapışık. Göğüs, karın, kalça, bacak ayan beyan meydanda.

Çarşafın başı dört köşemsi... Guguruk dediğimiz topuzlar, kimse de görülmedik tarzda, yani armudiye biçiminde; tepenin ortasında yahut arkasında değil de bir yanında... Alnın üstündeki bombé adeta küçük bir yastık kadar... Kaşlar üzerine düşen kâhküller, pomata ile tel tel ayrılmış... Kulakların yanından taşan boucléler, lüle lüle sarkmada...

Peçe, üzeri benekli (tulle grecque) ten ve var mı yok mu belli değil... Pelerin son derece de kısa; dirseklerden dört parmak yukarıda... Corsagedaki oval veya losange dekolte, hemen hemen midenin üstüne kadar açık; O da ortada değil de yanda; sağa veya sola mail. (Kaç sene sonra meydan alan bu biçim yakanın mucidi belki de Cavidan hanımdır.)

Kollarda, podösüetten, beyaz ve uzun eldivenler... Ayaklarda, uçları mekik kadar sivri, o zamana göre çok uzun ökçeli iskarpinler...

Alafrangada, sokağa çıkılırken elmas takmak çok ayıp görüldüğü, pek âdilik ve görmemişlik sayıldığı için üst başta, mücevher namına nesne yok... Hattâ ne şemsiye iğne, ne markalı yüzük, ne de yılan bilezik...

Yalnız, kulkalarda altın halkalar, çarşafın göğsünde plâtin den bir fiyango; fiyanganın altında da bilya şeklinde mineli ve mini-mini bir saat...

Elmasları yok mu?

Mümkünü mü var? Gâvur Ömer paşa gibi bir zatın hafızadelerinde elmas olmaz mı hiç?

Merhum paşadan kalan boy boy, çeşit çeşit mücevherler, evvelâ Yekşemiş Nazir beyin, sonra vasi Zeyneddin efendinin, daha sonra Frenk Reyhan beyin ellerinde, yağma Hasanın böreğine dönmüşse de Şehlevent hanımefendiye, gene hatırı sayılacak kadarı kalmıştı. O da kızlarını mahzun bırakmamış, gönlünden kopanları bahşederek ikisinin de göğüslerini, kollarını, parmaklarını ziynetlemekten geri kalmamıştı.

(Arkası var)

OPERATOR

Dr. Kâzım İsmail

Muayenehanesi: Çagaloğlu'nda Sıhhat Müdürlüğü karşısında Kardeşler apartamanındadır. Telefon: 20437 (18121)

AKŞAM

Abone Ücretleri

Türkiye

Ecnebi

SENELİK 1400 kuruş 2700 kuruş
6 AYLIK 750 » 1450 »
3 AYLIK 400 » 800 »
1 AYLIK 150 » —

Abone ücretleri doğrudan doğruya AKŞAM idaresi namına gönderilmelidir. Adres tebdil için yirmi beş kuruşluk pul göndermek lazımdır.

Şevval: 25 — Ruzkasım: 95
5. İsrak Güney Ögüt İkinci Akşam Yatan
E 11,45 1,25 6,52 9,41 12 1,32
Va 5,21 7,01 12,28 15,17 17,36 19,08

İdarehane: Babıâli civarı
Acımsılık SK.
13 No.

KANSIZLIK

Nörestem,
zalfiyet ve
Chlorose

benzilsizlik için yegâne deva kanlı şeyya eden
En mantabî elbba tarafından tertip edilmiştir.

SIROP DESCHIENS, PARIS

Bedia hanımla bir saat..

“Şişmanlığa bayılıyorum, evlendikten sonra tamam on kilo aldım,,

İki sene sonra sahneyi bırakıp kendimi tamamen kocama, oğluma, evime vereceğim...

Bedia hanım ve kocası Ferdi bey

Mükellef bir apartmanın, mükellef bir dairedesi... Büyük kapının zilini çaldık. Yandaki mutfak kapısı açıldı. Bedia hanımı şimdiye kadar ne sahnede, ne de sinemada böyle bir tuvaletle görmemiştik. Önünde bir mutfak prostelâsile mutfak kapısında belirdi. Biz görüncü:

— Aaaa!.. diye küçük bir fer-yatla kapıyı kapadı. Bu sefer hizmetçi büyük kapıyı açtı. «Buyurunuz, şöyle buyurunuz» sesleri arasında büyük salona geçtik.

Biraz sonra bitişik salonda tatlı bir piyano sesi... Bedia hanımın kocası Ferdi bey... O kadar güzel çahyordu ki Bedia hanımın bu Viyanalı genç piyanisti derhal sevmesini anladım.

Bir müddet sonra salona baş döndürücü nefis bir leylâk kokusu süzülür. Bu koku nereden geliyor? diye düşünürken kıymetli sanatkar içeriye süzülür. Deminki mutfak kıyafetinin yerinde yeller esiyordu. Şık bir ev kadını giymiş, kendisine yakıştıracak bir şekilde boyanmış...

— Hanımefendi mağallah ne kadar şişmanlamışsınız?..

— Sormayın efendim, o kadar memnunum ki... Evlendikten sonra 10 kilo aldım. Şişmanlığa bayılıyorum. Bilirsiniz eskiden çok zayıftım. Çöp gibi idim. Şimdi kendi kendimden harikulâde memnunum. Baksanıza her tarafta da şişmanlığa karşı dehşetli rağbet var. Avrupada bile erkekler «biz gürdan istemiyoruz» diyorlar.

Zayıflıyacağım diye ödüm kopuyor. Bu sene şişmanlamak için her şeyi yaptım. Bebekte sırtüstü yattım. Tika basa yemek yedim. Ve şişmanlığın bana yaradığına da eminim... Bir çok hanımlar görüyorum, zayıflamağa çalışıyorlar. Otuzundan sonra bir kadın zayıflamağa değil, şişmanlamağa çalışmalı... Biraz şişmanlık, sıhhat, kan, her zaman zayıflığa tercih edilir.

— Peki... Fakat ekseriya genç kız rolü oynuyordunuz. Şişmanlarsanız...

— Yooo... Artık bu yaşımda da genç kız rolü oynayacak değilim ya... Utanırım doğrusu, şimdi daha ziyade genç kadın, olgun kadın rollerini oynuyorum. Bunun için biraz etli, canlı olmak lazım. Hem benim artık sahne hayatım sonlarına yaklaşıyor. Azami iki sene sonra çekilip bir köşeye oturacağım!..

— Niçin hanımefendi.. Daha gençsiniz.. Avrupada...

— Biliyorum, biliyorum. Daha gencim.. Beğenildiğimi de biliyorum. Manasız bir tevazua, maske yapmağa ne lüzum var. Beğenildiğime şundan dolayı kaniim: Viyanada çok güzel kadınlar var. Burada da çok güzel kadınlar var. Fakat Ferdi buna rağmen geldi, benimle evlendi.. Gençti, güzeldi. İsteddiği güzel kadını alabilirdi. Hem ne hacet? Aynada da kendimi görüyorum. İhtiyarladım, çirkinleştim diye sahneyi bırakmıyorum. Çok yorgunum.

Sonra kendimi tamamen evime, yuvama, oğluma, kocama vermek istiyorum. Delikanlı oğlum var. Ah canım «Sina» çıgım.. 12 yaşında, Galatasarayda leyli okuyor... 6 ıncı sınıfta. 10 sene sonra belki de kaynana olacağım.. En büyük arzularımdan biri de bu.. Oğlunun müriyetini görmek. Kaynana olmak, gelinimi sevmek..

Ben Sinayı çok severim. Müvahhit öldükten sonra sırf onun için evlenmedim. Müvahhit dünyanın en iyi adamı idi. Ferdi de dünyanın en iyi çocuğudur... Sonra Ferdi İstanbula geldi. Sina onu çok sevdi. Görseniz ne kadar arkadaşlırlar. Beraber tavla oynarlar, Ping Pong oynarlar. Baktım, onlar birbirlerini çok seviyorlar. Kardeşim onu çok seviyor. Ferdi adeta bizim içimize girmişti. Ben de seviyordum. Oğlumla kardeşim de ısrar ediyorlardı. Evlendik..

Ferdi İstanbula geldiğinin dördüncü ayında evli idik... Bir sene oluyor. Hayatımdan çok memnunum. İşte gördüğünüz gibi şişman, şişman, hanım hanımcık, kadın kadıncık bir ev hanımı olmağa çalışıyorum. Artık ne balo, ne dans, ne çay... Zayıflamamak için so-kağa bile çıkmıyorum. Şişmanlık için de ne mümkünse yapıyorum. Yazın Bebeğe gidiyoruz. Sandalımız var. Geziyoruz. İşte benim hayatım. Evimin işlerine dört elle sarılıyım. Gece geç yattığım halde erkenden kalkar, mutfak işlerine bakar, tekrar yatarım.

İş işlemem ve yastık yapmam meşhurdur. Hiç boş durmam. Tiyatroda bile rol arası elişi yaparım. Hattâ Hazım filân benimle alay bile ederler. Ben ev işi yaparken Ferdi piyanosuna çalışır. Şimdi bir konseri var. Sakin, rahat, gürültüsüz bir aile hayatı..

Bence en mühim şey Sinadır. Bu evde Sinanın her dediği olur.

Sonra tercüme yaparım, piyes tercüme ederim. Dikişlerim vardır. İhtiham yerinde. Genç kız rolünde gözüm olmadığı için karnımı istediğim gibi doyuruyorum. Esasen genç kız rollerini manasız bulurum. Eskiden zayıf, ufak tefek olduğum için çıkardım. Vakit bulsam arasına sinemaya gideriz. Hepsi o kadar. Muntazam bir memur hayatı. Haaa.. Bazan tavla oynarız. Karı koca karşılıklı..

— Evlenirken çok heyecan duyduunuz mu?

— Aman beyefendiciğim.. Şimdi kızlar bile heyecan duymuyorlar?..

— Ferdi beyle nasıl konuşuyorsunuz?

— İyi fransızca bilir. Ben de bilirim. Sonra ona türkçe öğretiyorum. O da bana almanca... Benim lisana çok istidadım vardır.

— Tiyatrodan çekildikten sonra ne yapacaksınız?

— Piyas tercüme ederim. Ev işleri az iş mi?.. Bu sene turneden sonra seyahate çıkacağız. Ferdi bir motosiklet aldı. Onunla beraber buradan Brindiziye gideceğiz. Oradan İtalyaya ve Viyanaya gideceğiz. Viyanada kaynanamın elini öpeceğim. Daha kendisini görmedim. Birbirlerimize resimlerimizi gönderdik. Mektuplaşıyoruz.

— Biraz sahneden bahseder misiniz?

— Sahnede gençlerden çok istidatlı olanlar var. Meselâ Feriha Tefvik... Bebek gibi kız. Sonra Semiha... Zehra hanım var... Hem çok istidatlı.. Fakat mühim bir noktaya dokunacağım. Yeni yetişenlere bir tuvalet masrafı verilmeli... Tuvalet masrafı genç kızlar için bir yıkım oluyor. 40-50 lira maaş. Halbuki bir piyeste genç kız rolünü oynamak için kendisine 100 liralık tuvalet yapması lazım... Bir çoklarının genç kız rolü oynamak için içi gidiyor... Tabii istemez mi? Genç kız... Fakat tuvalet masrafı müthiş...

Kıymetli artistin kocasıyla de tanıştıktan sonra müsaadesini rica ettim.

Hikmet Feridun

Çikolata fabrikaları arasında rekabet

Çikolata fabrikaları arasında tekrar rekabet başlamıştır. Esasen, şehrimizde bulunan on çikolata fabrikası ihtiyaçtan fazladır. Sarfiyatın da azalması rekabete sebep olmaktadır.

Askerî bahisler

Hava kuvvetlerinin inkişafı kara ordusuna lüzum bırakmıyabilir mi?

— 1 —

Askerî muharririmizden:

Bu suali bana soran okuyucum şüphesiz ki bugünün askerlikçe en mühim bir meselesine parmağını dokundurmıştır. Aynı zamanda kabul edilmek lazımdır ki bunun cevabı da öyle kolay kolay verilir şeylerden değildir. Bir taraftan bugünün en mühim silâhi vaziyetine giren tayyarenin yarın iktisap edeceği ehemmiyeti doğru olarak görmek, diğer taraftan daha bir çok yeni ve inkişaf etmekte bulunan faktörlere istinat eden harbin yarın alacağı şekli yine gayet doğru olarak takdir etmek için, bu esnada ne Jülvern tarzında hayallere saparak bir sınıf ve silâhın kıymetini haddinden fazla yükseltmek, ne de o sınıf veya silâhın hakikî kıymetini aşağılatmamak lazım gelir.

Bu müşkülli bilmekliğimize rağmen bu çetin mevzuu tetkike girmekliğimiz yukarıda da söyledüğümüz gibi bu meselenin günün en mühim mevzuunu teşkil etmesinden ve bunların artık yalnız bir ordu ve askerik meslesi değil, fakat bütün vatandaşları aynı derecede alâkadar eder, bir memleket meselesi olduğuna iman etmekliğimizdendir. Kendi harp tecrübelerimiz ve en mühim askerî iddialara istinaden yazacağımız bu bahis hakkında bilhassa bu işte ihtisası olan okuyucularımızın bize gönderecekleri tenkit ve münakaşaları ehemmiyetle nazarı itibara alacağımız gibi lüzumlu ve faydalı gördüklerimizi de ayrıca derç ve münakaşa edeceğiz.

Büyük harbin başlangıcında Çanakkalede çarpışmaların başlarının üzerinde bizim tayyarelerle düşman tayyarelerinin bir nargile tiryakisinin edâsile makineli tüfeklerini tokurdata tokurdata dakikalarca harbettiklerini ve sonra ayrılarak birinin bir tarafa, diğerinin de öte taraf gittiğini pekâlâ hatırlarlar. Keza yerden düşman tayyarelerine karşı savrulan yüzlerce merminin tayyareler etrafında kandilleştikten sonra hiç bir zarar vermeden bir sabun köpüğü gibi sönüp gittiğini unutmamışlardır. Buna mukabil düşman tayyarelerinin attıkları ufak çaptaki bombalar ekseriya hedefine isabet etmez, güya insanların başına saplanmak üzere salıverdikleri helezon şeklindeki çivilerin de hatıra olarak saklamaktan başka bir iş gördüklerine ben tesadüf etmedim.

Çanakkale savaşından benim gibi orta kalıp ta iki sene sonra Filistin cephesini boylayanlar burada başka manzara ile karşılaşmışlardır. Karşı karşıya gelen tayyarelerin çarpışması artık dakikalarla değil, saniyelerle ölçülmek icap ediyordu. Bir kaç saniye zarfında ya birisi yaralanıyor, ya ötekisi kaçıyor veya düşüyordu. Atılan bombalar, artık ekseriyetle hedefine isabet ediyor ve ağır zayıyatı mucip oluyordu. Hele tayyarelerin idare ettiği topçu ateşi hemen hiç te hedefinden şaşmıyordu. Çanakkaleye nazaran hava silâhında çok mühim bir değişiklik,

bir başkalık olmuştu.

Ne vakit ki cephe yarılıp geriye ricat başladı, bu değişiklik asıl o vakit kendisini hissettirdi. Çanakkalede helezonî çivi atan tayyareler aşağı inerek makineli tüfeklerle toplu kıtaların üzerine ateş açıyor, zayıyat verdiriyor, kıtaları dağıtıyor, bombalarla depoları, demiryol istasyonlarını harap ederek, cephaneyi ateşliyerek mühimmatsız bırakıyor ve fakat hepsinden daha mühim olarak bu çıplak arazide saklanacak yer bulamayan insanların manevî kuvvetlerini kırıp geçiriyordu.

Ne ricat hattımızı daima önliyen düşman süvarisi, ne çok seri takipte bulunan motörlü kıtalar, ne en büyük zayıyatı verdiren topçu bu çıplak çöl ortasında tepeden inme tesirler yapan, sık sık geriye dönerek bombasını ve cephanesini ikmal ettikten sonra en kuvvetli gördüğü kollar üzerine günde bir kaç defa zehrini boşaltan bu semavî ejder kadar bize tehlikeli görünmüyordu.

Çok iyi hatırlıyorum ki orada bu çetin sahnelerle çarpışmak mecburiyetinde kalanlar müttefik kan şu kararı veriyorlardı:

— Bundan sonra zaferi kazancak silâh tayyaredir. Bunun karşısında kara ordusu dayanamaz.

Vakti ordu biraz daha şimale gelip dalgalı araziye girince ve kendisini toparlayınca bu vaziyet değişti, tayyarelerin eski tesiri kalmadı amma arkadan sulh gelip bütün memleketler hava kuvvetinde hem kemiyet ve hem keyfiyet itibarile büyük terakkiler kaydetmeye başlayınca harbi görmüş bütün memleketlerde haklı olarak şu sual sorulmaya başladı:

— Tayyare günden güne terakkî ediyor, sürati artıyor, taşıdığı yük fazlaşıyor. Binaenaleyh fazla benzin alabiliyor. Hattâ depo tayyarelerinden havada uçarken benzin tedarik ediyor. Ve hareket sahasının nısıf kutru büyüyor. Tayyareler artık emniyetli nakil vasıtası haline girmiş bulunuyor. Nerede ise otomobil gibi harcı âlem olacak. O halde üzerlerine alacakları fazla insan, silâh ve diğer vasıtalarla büyük bir harbi kendi başlarına başaracak bir hal kesbetmiş bulunuyor.

Bu terakkî böylece her gün devam ederse yere bağlı bulunan, ne de olsa bir türlü tayyareler derecesine çıkarılmıyan, hareket ve manevrası yalnız iki buüt üzerinde (uzunluğa ve genişliğe) icra edilebilen kara ordusu yerine üç buüt üzerinde (uzunluğa, genişliğe ve yüksekliğe) hareket ve manevra kabiliyeti olan tayyareyi ikame etmek daha doğru olmaz mı? Esasen tayyarelerin bu mütemadi artışı ve terakkisi bizi zaten bu yola götürmüyor mu? Buna cevap verebilmek için kendimize şu suali tevcih etmeliyiz:

Biz ordudan hangi hizmetleri bekliyoruz? Gelecek yazımızın mevzuunu teşkil edecek bu sualdir ki bizi hakikati görmeğe sevkedecektir.

M. S.

SİNEMA

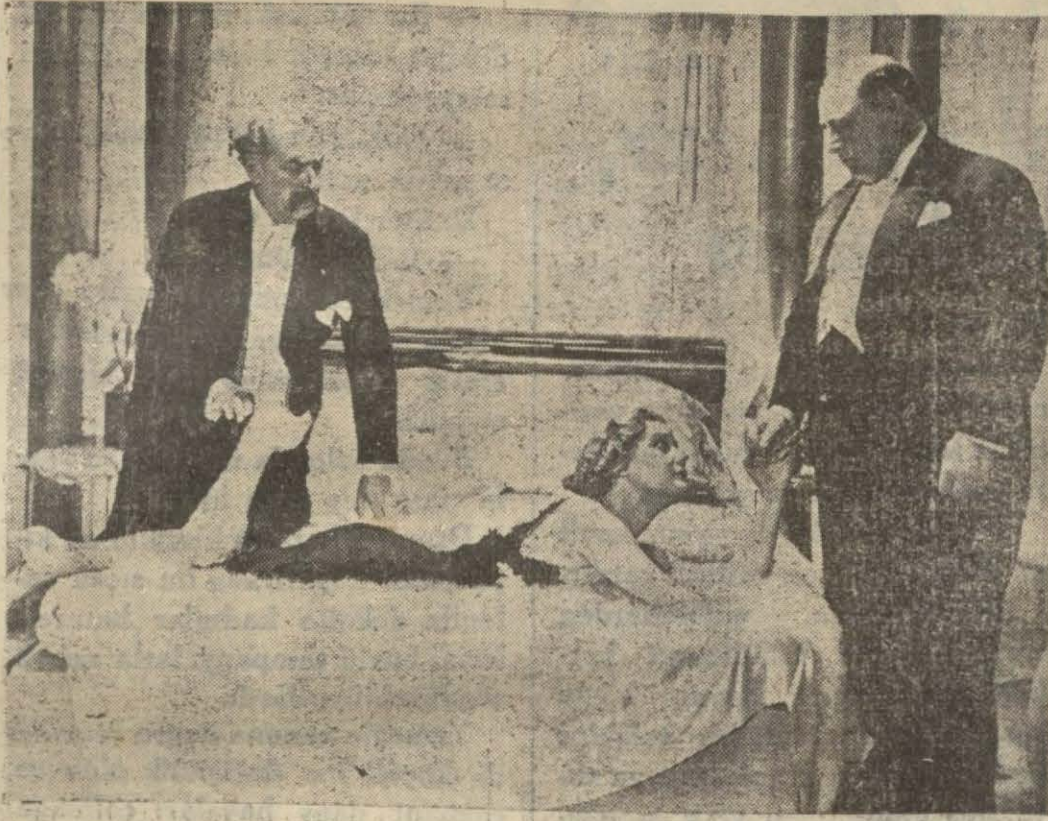
Çareviç

Bu hafta Melek sinemasında Çareviç filmi gösterilmektedir. Çareviç sevimli yıldız Mary Glory tarafından çevrilmiştir. Mevzu şudur:

Genç prens Boris siyaset icabı komşu hükümet prenseslerinden Dorote ile evlenmek mecburiyetindedir. Fakat prens, Doroteyi hiç sevmiyor. Keza Dorote de bir genç zabite gönlünü kaptırmıştır.

Boris bu evlenmekten kaçmak için gizli seyahate çıkar. Fakat bir istasyonda yanına genç ve güzel bir kız yaklaşıp. Bu, prensin seyahate çıktığını gizlice öğrenen bir gazetecidir. Prensle bir mülakat yapmak arzusundadır.

Prens güzel gazeteci kadına be-

Türk sinemasında gösterilmekte olan beş kocalı kadın filminden bir sahne

Kara biber

Bu hafta Artistik sinemasında «Kara biber» filmi gösterilmektedir. Kara biber ateşli yıldız Lupe Velez ve Edmund Leve taraflarından çevrilmiştir. Mevzu şudur:

İki meşhur içki kaçakçısı: Kloş ve Flok... Bunların ikisinin de müteaddit barları vardır. Flok barlarından birine Peper isiminde bir genç kıza varyeteci olarak almıştır. Peper ateş gibi bir kızdır. Bir ismi Kara biber bir ismi de «Mis Dinamit» tir.

Flok bu genç kıza meftundur. Diğer taraftan rakibi Kloş ta Kara biberi sevmektedir. İki kaçakçı Kara biberi birbirlerinden kaçırmak için bütün kuvvetlerini kullanmaktadır.

Kaçakçıların çeteleri bir gece aynı barda toplanmışken bir polis hücumu olur ve hepsi yakalanır.

Şeytan kardeş

Filmden bir sahne

Bu hafta İpek sinemasında Şeytan kardeş filmi gösterilmektedir. «Şeytan kardeş» Denis King, Thelma Todd, Alivie Hardy, Stan Laurel tarafından çevrilmiştir. Mevzu şudur:

Diavolo dağları haraca kesen genç bir hayduttur. Bütün zabıta kuvvetleri kendisinin arkasındadır. Fakat bu azılı haydut cıva gibi ele avuca sığmayan müthiş bir hırslıdır. Diavolo margi dö San Marko ismile kibar salonlara girmekte ve fevkalâde güzelliğe bir çok asilzade kadınların kalbini çalmaktadır.

Diavolo bir gün seyahat eden Ledi Palma isiminde kibar bir kadına rasgelir. Kendisini ona margi olarak tanıtır. Genç haydut ilk defa olarak hakikaten sever. İlk defa bir kadına mücevherleri için değil, sırf kendisi için bakar. Hatta onu öteki haydutlara karşı himaye eder. Ledi Polmanın çalışan elmaslarını bulur, kendisine verir.

Lâkin bu esnada iki aptal uşağının boşboğazlığı yüzünden yakalanır. Uşaklarile beraber idama mahkûm olur. Tam asılacakları esnada aptal uşaklarından biri son bir arzusunun yerine getirilmesini ister. Aptal uşak mendilini çıkarıp burnunu siler. Fakat mendil kurtmızı olduğu için o esnada orada bulunan bir boğa fena halde hidetlendir, mendile hücum eder. Halk dağılır. Diavolo ile uşakları da kaçarlar!

Edmund Leve Kara biber filminde

O zaman Kara biberin bir polis memurunun karısı olduğu ve Flok ile Kloşu yakalamaya çalıştığı anlaşılır.

★ Greta Garbo ile Mamoulian Nev-Yorka gelmişlerdir. Yakında Avrupaya hareket edeceklerdir. Bütün tekziplere rağmen Greta'nın, Mamoulian ile gizlice evlendiği iddia ediliyor.

Kazanova

Bu hafta Saray sinemasında Kazanova filmi gösterilmektedir. Kazanova İvan Mojuin, Margerit Moreno, Kolet Darföy tarafından çevrilmiştir. Mevzu Kazanovanın meşhur çapkınlıklarına dairdir.

Kazanova bir gün Venedikte loş bir kanalin üstünde bir gondol içinde şairane bir gece geçirir. Bir müddet sonra onu Grenoble'de 15 inci Luinin sarayında görürüz. Daha sonra onu Rus sarayında çariçeye âşık olmuş görürüz. Film bir çapkınlık romanıdır.

Sinema haberleri

★ Bébé Daniels geçende İngiltereye geldiği zaman iki film çevirmişti. Fakat kontratosunu bitirmek üzere tekrar Hollivuta gitme mecbur olmuştu. Şimdi Amerikadaki mukavelesi bittiğinden yakında tekrar Londraya gelecek ve film çevirmeğe başlayacaktır.

★ Almanyada 1933 senesi zarfında, 1932 ye nisbetle 6 film noksan çevrilmiştir. Fransız mahafili bunu Hitler idaresinin tesiri-ne atfediyor.

Cihan iktisadiyatı

Cihan buğdayının fazlalığı - Avrupada mahsulün fevkalâde bereketli olmasının mahzurları - kâğıt dolar için tespit edilen kıymet - Bulgar tütünlerine ait müzakereler akim kaldı

Beynelmilel buğday istişari komitesi üçüncü devrei içtimaiyesini Londrada akteyletti. Komite tarafından neşredilen bir tebliğde şimali Amerikada geçen sene buğday mahsulünün az olmasından buradaki stokların tasfiyesi kolay olacağı hakkında beslenen ümitlerin geçen sene Avrupada mahsulün fevkalâde bereketli olmasından dolayı zayıflamış olduğu bildirilmiştir. Avrupadan şimali Amerika buğdaylarına talep birdenbire çok azalmıştır.

Geçen ağustostanberi şimali Amerikadan Avrupaya buğdayı ihracının azalması beynelmilel buğday ahvalinde gayri tabii bir vaziyet bulunduğuna şüphe bırakmamıştır. Gelecek sene şimali Amerikadan gayet vâsi mikyasta ihracat yapılması ihtiyacı piyasa üzerinde fütür verici tesir yapıyor.

Beynelmilel buğday istişari komitesi 29 hükümetin iştiraki ile cihan iktisat konferansı tarafından teşkil olunmuştur. Komitenin son devrei içtimaiyesinde geçen kânunuevvel ve kânunusani ayları zarfındaki cihan buğday vaziyetile Londra buğday itilâfnamesinin verdiği neticeler müzakere edilmiştir. Buradaki tetkikattan anlaşıldığına göre nısıf kürei cenubide istihsal vaziyeti değişmemiştir. Arjantinde buğday mahsulü biraz fazla olmuş ise de buna mukabil Avusturalyada mahsul bereketsiz ve az olmuştur.

Amerika mümessili buğday itilâfnamesi mucibince zeriyyatın tenkisi için hükümeti metbuasının aldığı tedbirleri anlatmıştır. Bu malûmata göre 1934 senesi kış buğdayı zer sahası 1930-1932 vasatısının yüzde 7,2 nisbetinde noksan olacaktır. Yaz buğdayı zer sahası ise 1931-1933 vasatısının yüzde onu nisbetinde az olacaktır.

Amerika hükümeti zeriyyat sahasını itilâfname mucibince yüzde on beş nisbetinde azaltmağı temin edecek tedbirleri alacağını da bildirmiştir. Komiteye verilen malûmata göre Avrupada buğday ihracatı yapan memleketlerden 1934 senesi güz buğdayı zeriyyat sahası Bulgaristanda yüzde 4 artmış ve Macaristanda yüzde on ve Romanyada yüzde on beş azalmıştır.

Kâğıt dolar

Amerika reisisumhuru kâğıt doların kıymetini yüz cent olan altın dolara nazaran 29,60 cent olarak tesbit etmiştir. Halbuki bu karar hariçte matlûp tesiri yapmamıştır. Londrada kâğıt dolar 61 altın cent bulunuyor. Bundan başka bu kararın tesiriyle Londrada altının ounce başına fiatı 2 şilin 5 pens artarak 6 sterlin 15 şilin 6 pens olmuştur. Altının fiatı artmasından altın madenleri şirketlerinin tahvilâtı da yükselmiştir.

Mister Rooseveltin kararı Londrada mali mahafilinde memnuniyetle karşılanmıştır. Çünkü bu karar dolara istikrar vermektedir.

Lâkin diğer taraftan sterlinin vaziyeti karışmıştır. Çünkü frank katı surette ismen ve filen altına istinat etmektedir. Dolar da ismen değilse, filen artık altın esasına dayanıyor. Halbuki sterlin bu iki esastan birle de mukayyet değildir.

Şimdi İngiltere hazine idaresi ya frangı, ya doları takip etmek, ya hut ta ikisinin arası bir yol bulmak mecburiyetinde bulunuyor. Fakat İngiltere hükümetinin son şıkki tercih edeceği zannolunuyor.

Hayat pahalılığı

Doların kıymeti ecnebi parasına ve altına nazaran tenkis edildiği halde Amerikada dahili hayat bundan müteessir olmuştur. Hayat pahalılığı tedrici lâkin devamlı surette artıyor. Bundan dolayı şikâyet sesleri yükselmiştir. Filyaki ücretler artsa idi hayat pahalılığı sızıltıya sebep oluyacaktı. Lâkin mesai ücretleri eşya fiatleri derecesinde artmamıştır. Bundan dolayı her tarafta grev başlamıştır. Bir gün büyük sanayi ile amele sınıfının arası açılacağından korkuluyor. Vaziyeti kutaracak sanayi ve t'icaret işlerinin keşayış bulmasıdır. Mister Roosevelt ve müşavirleri şimdilik bu üm'ide dayanıyorlar.

Eşya fiatleri

Mister Rooseveltin kâğıt dolar kıymetini indirmesinden asıl maksat eşya fiatlerini 1926 senesi derecesine çıkarmak ve bu derecede istikrar ettirmektir. Şimdiki fiatler ile 1926 senesi fiatleri arasında büyük fark vardır.

Buğdayın fiatı bugün 91 cent ve 1926 senesinin 186 cent ve pamuğunki bugün 11,75 ve 1926 da 20,70 cent ve kauçuğunki bugün 10,00 ve 1926 da 94 cent ve şekerinki bugün 1,51 ve 1926 da 2,48 cent ve bakırinki bugün 8 ve 1926 da 14 cent ve petrolunki bugün 1,97 dolar ve 1926 da 3,60 dolardır.

Kâğıt doların ecnebi piyasalarında düşürülmesi maksadı şimdilik iflâs etmiştir. Eşya fiatlerinin 1926 senesindeki dereceyi bulması maksadının muvaffak olacağı hakkında şimdilik bir şey söylenemiyor.

Bulgar tütünleri

Demiryolu levazımı ve diğer malul eşya mukabilinde 500,000,00 levalık tütün verilmesi hakkında Bulgaristan hükümeti ile bir Alman - Avusturya sendikası arasında cereyan eden müzakereler akim kalmıştır. Hükümet demiryolu levazımı için talep olunan fiatleri yüksek bulmuştur.

Rivayet edildiğine göre bazı ecnebi hükümetlerin müdahalesi bu müzakereleri neticesiz bırakmıştır.

Mamure köyünde okuma odası

Eskişehir (Hususî) — Eskişehirin Mamure köyü gençleri bir okuma odası açmışlardır. Okuma odasının gayesi, boş zamanlarında köylüleri okutmak, inkılâp fikirlerini onlara aşılamaktır.

Mamure köyünde dört sınıflı bir ilk mektep mevcuttur. Eskişehir marif müdürlüğünün ilk mektebe bu seneden itibaren bir sınıf daha ilâvesine karar vermesi, köy halkını ve gençleri çok sevindirmiştir. Mamure köyü gençlerini maarife ve okumaya gösterdikleri bu himmet ve gayretlerinden dolayı tebrik ederiz.

Yazan: SULEYMAN KANI — Tercüme, iktibas hakkı mahfuzdur —

Tefrika No. 234

Abdülhamit ihsan istiyenlere kızar, istemiyenlere de "mim,, kordu

İstanbulda politika gürtlüleri hiç eksik olmamıştır. Burası öyle bir tiyatro idi, ki sahnesinde aktörler başkaları için hazırladıkları darbenin mukabil bir darbe ile boşa gittiğini görmek acısını çok defa duyarlardı.

Abdülmeçit zamanında pek mühim ve geniş emeller bu sahada Fransayı, İngiltereyi, Rusyayı birbirine çarpıstırmış idi.

Bu devletlerin İstanbulda rol alan siyaset adamları daima galebe ümidi, sukut endişesi içinde yaşırlardı.

Abdülazizin zamanı İngilterenin nisbeten alâkasının azalması, Fransıyanın - zahiri nüfuzunu idame etmesi, sonra Rusyanın dehşetli ve entrikalı müdahalelerinin kuvvetlenmesi ile geçmişti.

Abdülhamit devrinde ise Avusturya devleti aliye işlerine gittikçe artan bir alâka gösteriyor. Almanya müslümanlara, müslümanların halifesine dostluk perdesi altında siyasi nasihatler veriyor, bu fikir yorgunluğunun maddi ücretini iktisaden almağa çalışıyordu.

Bu uğraşmalar, mücadeleler devleti alayın kâh üstünde, başından bazı parçaların yitirilmesi, kâh ameliyat masası başına götürülen vücudundan bazı uzuvların kesilmesi ile neticeleniyordu.

Abdülhamit zamanında ecnebilere müteallik meseleler devletin vücuduna yapışmış yakı halinde işler, dururdu.

Bunlar teahhura uğradıkça işi takip eden elçi Babiâliye ve saraya ziyet eder, diğerleri de maslahatın kendi siyaset ve menfaatlerine zararı yok ise, taviki vahameti mucip olabileceği yolunda nasihatlerle ona yardımlık ederlerdi.

Nihayet iş devlete bir meşgale vücuda getirir, devletin haysiyetini ve hukukunu ihlâl edecek neticeleri görülürdü.

Mısırın, Giridin işgalleri, Akabe gibi büyük meseleler bile sarayca ilkaata ve evhama tebaan vukua getirilen teşkilat ile maslahatin icbari ihkâl ve tağyir edilmek yüzünden çıkmış, dal, budak salmıştır. Bu derece mühim olmıyan işlerde de sarayın siyaseti başka türlü işliyemezdi!

Bu yolda bir iş için bir elçi iptida usulen ve resmen Babiâliye müracaat eder, öbür taraftan da baş tercümanını mabeyine gönderirdi.

İş yürümeyince perde, perde sözünü yükseltir, tavrını değiştirirdi.

Padişah sefarete hariciye nazırını, çok defa saraydaki hususî siyasi vasıtalarını gönderir, elçiyi iknaa çabalar; fakat tehdit ecnebilere çok alıştığı bir yol idi.

Elçi akibet bu yola döktülür, devletten istenileni koparır, resmi bir vait alırdı.

Bunun üzerine meclisi mahsusı vükelâdan yahut sarayda müteşekkil encümen uzun müzakereler mahsulü mazbatalar yapılır; fakat bu mazbatalarla da iş

bitmiş olmazdı; taliller, istizahlar olurdu.

İş böylece uzadııkça talebin keyfiyet ve kemmiyeti artar, ziyan devlet hazinesine yüklenirdi.

Babiâli padişahın iradesi olmadan iş göremezdi; padişahın iradesi ise işin hakiki icabına değil, günün ve saatin ilhamına tabi idi!

«İradei ilhamadei hazreti kisisani şerefsadır» olmadıkça bir iş karar vermek Babiâlinin haddine düşmemişti!

Büyük, küçük her işin görülmesi bu «mülhem merciden nebean» edecek iradelere mütevakkıf ve münhasır olması gitgide Babiâliyi amansız, dermansız bir zaafa ve felce uğratmıştı!

Ecnebilere müteallik her hangi bir iş tavik ile teşviş olunduyse bunların mensup olduğu devlet siyasi veya askeri bir nümayişle, bazan donanmasını sahilin bir mahalline izam ile, hattâ bazan güm-rüklerin işgalile meramını icraya yol bulmuş, dolgun tazminat almağa, tebaaları için imtiyazlarını tevsi muvaffak olmuşlardır.

Meselâ bir defa Fransız donanması Midilli adasını tutarak, diğer bir defa İtalya gemileri Hüdeyde önünde durarak tekliflerini son haddine kadar yürütebilmişlerdi.

Nüşile yola gelmiyeni etmeli tekdir!

Vükelâdan biri diğeri aleyhine her hangi bir sebeple bir ariza takdim etse Abdülhamit bunu saklar, lüzumunda alet olarak kullanırdı. Bazan:

— Vükelâdan.. filân.. böyle yazdı. Maksadı garaz takip etmek midir?

İstifhamile kurenadan öbür tarafa mütemayil addelediği birisine lâkırda açar, kulaktan, kulağa söz duyurup ikisinin arasını bozmak isterdi.

Vükelâdan ve büyük memurlardan birisinin mesavisi hakkında hâricîten ihbarlar çoğalsa: (Halkın gözünde menfur olmuş! Belki denilen şeyler aziv ve isnattır; olur olmaz rivayetlere vücut vermiyeceğini bilir; amma vazifesinde dikkat etsin!)

Rümuzile aleyhinde söz duyduğunu o zata mülayimane ve gönül alıcı bir tarzda ıstıttırır, hafv ve rica arasında bırakmaktan zevk alırdı.

Bir defa şehremini Rıdvan paşanın ikbalini çekemiyen düşmanları padişaha paşanın irtikâp ve irtisâsından şikâyet ederler ve hakkında hünkârî hidideti tahrik eyleyler.

Abdülhamit Rıdvan paşayı çağırır; aleyhindeki ittihamları yüzüne karşı söyler.

Sözünü idare eylemeği pek iyi bilen Rıdvan paşa hiç şaşırır;

— Efendimiz, hiddeti hümayunlarını teskin için akrân ve emsalim arasında kulunuzu intihap eylemiş olmanız nasıl teşekkür edeceğimi bilemiyorum!

Yolunda bir cevap ile padişahın kızgınlığını yatıştırmağa muvaf-

fak olur!

Abdülhamit bazan da lütfedeceğini bizzat, yahut kurenası vasıtasile tebşir ederdi; fakat çok defa unutmış gibi davranırdı.

Vükelâya edilip de yalnız kaviide kalmış pek çok vaitleri vardır. İmtiyazlardan, mahlûllerden verdiği şeyleri Abdülhamit kerhen ihsan ederdi. Kimin böyle maddiyata müteallik bir talebini isaf etti ise bu o şahıstan ya tevahhuş etmesinden veya tacizlerin tekerrür eylemesinden ileri gelmiştir. Bu yüzden hasıl olmuş igbirarlarını Abdülhamit mahremelerinden gizlemezdi.

Diğer taraftan her hangi bir talep ve istihdamda bulunmayı kabul etmiyenlere veya bu yolda izaçtan çekinenlere de canı sıkı-lırdı!

— Filân paşa emsali gibi müracaatlarda bulunmuyor! Benden ümitvar olmamak bana nazarı mütegayyir olduğuna delâlet eder!

Diye gıyabi bir hüküm verir, bu hal de kalbinde ukte bırakırdı.

Bunu hissedenler «atıfeti seniye» ricasına kalkarlardı, fakat izaç yoluna gitmezlerdi; bu yoldaki müstediyatın çoğu da Abdülhamitçe unutulur, kalırdı.

Abdülhamide mukarenete müstakil ve en şaşmaz vesile mizaca hizmet ve hususî maruzat idi.

Sadırazamlar evvelce lüzum görüldükçe mabeyin başkâtibinin, bazan da kurenadan birinin iradei seniye müstenit tezkere ve tel-graflarile davet olunurlardı.

Sadırazamların mabeyine gitmeleri için gün tayinile eyyamı mahsusada huzurları mecburi olmak kaidesi Kâmil paşa sadaretinde ihdas olundu.

Abdülhamit sadırazamlar ile görüşür, cuma günleri şeyhülislâm ve seraskerle söyleşirdi. Tophane müşürü, bahriye nazırı, evkaf nazırı cuma alayı resminde hazır bulunurlar, bazan padişah ile mükâleme edebilirlerdi. Şehremini sarayca İstanbulun kiliti farzedilmekle o da huzura kabul olunurdu.

Diğer vükelâ seneler geçer, padişahın yüzünü yakından görmezlerdi. Şaz olarak bunlardan biri huzura kabul olursa Abdülhamit tevazuan bir kaç adım istikbal ile karşısındaki sandalyada oturmasına ruhsat verir.

— Sizi görmek istiyordum! Vazifede mükdimisiniz!

Mukaddematile hatır tatyibine başlar, muhatap ne vaziyettedir, renk ve revişine dikkat eder, kendisi söyler, karşısındakine söylemeğe pek te vakit bırakmazdı. Bu muamelesi tazyik demek değildi; bilâkis muhatabını sıkılamak için idi; avdette müsaade çıkınca kıyam ve teşyi ile iltifat ederdi.

Vükelâ ilmiye ricali ve askeri ümerasile ülfet edemezlerdi; birbirlerinin konaklarına azimle ihtilâttan da memnu idiler. Bunların içtima mahalli ancak Babiâlide vükelâ meclisi salonu idi.

(Arkası var)

Bir Kış Gecesi

Bürhan Cahit

— Bu sizin eski zevkiniz! dedi doktor, demek hâlâ sarı gülleri seviyorsunuz.

— Onlardan başka sevdiğim ve sevgilim yok!

Doktor başını eğdi:

— Bahtiyarsınız!

Yemek başlamıştı. Muzika ağır klâsik parçalar çalıyor, garsonlar sessiz birer gölge gibi hizmet ediyorlar.

Büyük salonda iki yüzden fazla masa hep dolu idi.

Dışarıda karakış kimbilir ne kıyametler koparıırken bu sıcak salonda dekolte kadınlar hararetlerini buzlu şampanyalarla ancak söndürebiliyorlardı.

Yemeğin sonuna doğru muzika da küçük bir değişiklik oldu ve cazbant dans havaları çalmağa başladı.

Doktor bir elma soymakla meşgul olan (Nevhayal) e dansedenleri işaret etti:

— Çok meraklı var. Sever misiniz siz de!

— Çok!

— Fakat bu gece ancak iki dans yapacaksınız.

Genç kadın güldü:

— S'iz yanımda jandarma gibisiniz. Ne emrederseniz onu yapacağım değil mi?

— Fakat sıhhatiniz namına olduğun için...

— Şüphe yok, lâtife ediyorum.

— O halde evvelâ bir tango ve sonra bir vals.

— Bir de fokstrot!

— Hayır. Madem ki jandarmayım. Böyle istiyorum.

Doktor Andre fena dansetmiyordu.

Genç kadın ne zamandanberi dansetmediği için doktorun tahmin ettiği gibi çabuk yoruldu.

Ve saat on ikiye gelmişti ki doktor ona rica etti:

— Artık odanıza çıkacaksınız.

— Eğleniyorduk doktor.

— Bu kadar yeter madam, hafa ya y'ne gelirsiniz.

Nevhayal fazla mukavemet etmedi, kalktılar.

Doktor onu oda kapısına kadar getirdi.

— Bir ılık duş yapacaksınız. Sabah onda sizi gelip buradan alacağım. Salonda beni bekleyiniz.

— Teşekkür ederim doktor.

Genç adam kendis'ne uzanan elin parmaklarını hürmetle öptü ve asansöre doğru yürüdü.

***

«Muhterem refikam hanımefendi,

İstirahat ve tedavi için yerleştiğiniz pansiyonda çok rahat olduğunuzu haber veren mektubunuz beni meserretlere garketti. Her men her akşam muhterem valide-nizle sizden bahsederken Cenabı haktan âc'î şifa ve afiyet temenni ediyorduz. Bu tarafta işlerimiz her zamanki gibi gitmektedir. Paris'te iken başladığımız iş neticelenmiştir. Bu işte zatı iffetinizin çok yardımı olduğu için zaten pek hayırlı olan izdivacımızın daha mesut bir yolda yürüyeceğine bunu delil addediyorum.

Mektubunuzda para ihtiyacınızdan bahsetmiyordunuz. Paris'ten hareket ederken yanımızda on bin İsviçre frangı bulunduğunu hatırlıyorum. Her halde ecnebi memlekette sıkıntıya düşmemeniz için bugün on bin frank daha tak-

dim ediyorum. Her ne emriniz olursa bildirmenizi rica eder ve tahassürle gözlerinizden öperim muhterem refikam şefikam.

Emiroğlu Reşit

Nevhayal her sabah onda ikinci sütünü içerken posta geliyordu. Ve her postada annesinden, on günde bir kere de kocasından mektup çıkıyordu.

Bu mektubu okuduktan sonra masanın üzerine atıyordu.

— Hep para, hep kazanç ve bol bol lûgat!

Sonra güldü:

— Bu adamın yazısı da tıpkı babamın ifadesine benziyor.

Genç kadın annesinin mektubunu okuyordu ki doktor Andre geldi:

— Bonjour madam. Görüyorum ki program muntazam gidiyor. Serviste kusur yok. Kahvaltılar, yemekler, süt saatleri hiç şaşmıyor.

Nevhayal güldü:

— Tabii. Bütün pansiyon hizmetçilerine tembih edilmiş. Madam da onların peşinde. Hepsi benimle meşgul.

— Şikâyet ediyorsunuz gibi!

— Oh bilâkis. Kendimi klinikte sanıyorum.

Doktor Andre genç kadının dik-katle yüzüne baktı:

— Ciddi söylüyorsunuz ya!

— Pek tabii!

— O halde sevinmeliyim. Sizin öyle garip hususiyetiniz var ki idare edilmek pek güç. Memnun olmadığınız takdirde sizinle uğraşmak imkânı yok. Burada sıkılmıyorsunuz ya?

Nevhayal başını salladı:

— Henüz şikâyetim yok!

— Öyle bir şey hissettiğiniz zaman derhal bana haber vereceksiniz... Yarın tartılacaksınız. Çarşamba değil mi?

— Geleceğim doktor. Fakat sizi rahatsız etmiş olmam ya.

— Oh, bilâkis... Ben şimdi Jenevede başladığım bir etüde çalışıyorum. Madam şehrî bırakmak için karar verdi. Buradaki tatilim de aradan çıksın!

— Ne zamanlar çalışıyorsunuz.

— Erker kalkıyorum. Yediden ona kadar. Ve sonra ikiden beşe kadar.

— O halde bu saatlerin haricinde.

— Hattâ bu saatlerde... Sizin için hiç mahzur yok. Evin her tarafını bilirsiniz. Kendi kendinize bile tartılırsınız. Fakat ben kontrol etmeliyim. Şimdi yürüyüşe çıkacağımız değil mi?

— Tabii!

— Sizinle ormana kadar gidelim isterseniz.

Nevhayal cevap vermeğe bile lüzum görmeden hazırlandı.

Fasılalarla kar yağıyor. Uzakta, vad'de kasabanın sivri kuleleri, çatıları görülüyor. Gök kurşunu.

Yanyana uzun bastonlarına dayanarak yürüyorlar.

Yerde otuz kırk santim kar var.

Doktor Andre dağ sporlarından, açık hava hayatından bahsediyor.

Ve Nevhayal kendisini takip eden bu erkek sesinin donuk, kalın ahengine kapılmış gibi yürüyor.

— Madam yorulmadılar ya?

— Oh, hayır.

Ve doktor yine bahse aydet ediyor.

(Arkası var)

Bu Perdenin Arkasında

Tefrika No. 36

Yazar: Earl derr Biggers

Türkçeye çeviren: Z. İ.

— Hayır, hayır, gizliden takip etmek daha doğru, bu kadın kaçmanın usullerini iyi biliyor.

— Hakkınız var. Peşine çok güvendiğim bir kaç adamımı korum. Belki bu şekilde bir neticeye vâsil oluruz. Mösyö Kirk hiç ilerlemediğimizi söylüyor... Ah bir kere ipucu ele geçirebilsem...

Şan müdahale etti:

— Bana hakikati hatırlattığınız için teşekkür ederim. Şu âciz zihnimi bir fikir kuralıyor, belki size anahtar olur.

Cebinden bir zarf kâğıt ve bir de kartpostal çıkardı. Flanneri dikkatle muayene etti.

— Müfettiş bey her halde siz parmak izlerini benden çok daha iyi tanırırsınız. Bana, şu kâğıdın üzerindeki izlerle, kartın üzerindeki aynı olup olmadığını söyleyebilir misiniz?

— Evet ikisi de birbirinin aynı. Bundan ne çıkarıyorsunuz Şan?

— Bu beyaz kâğıt Skotland Yard'an gelen bir mektubun içinden çıktı; her halde mis Morov size anlatmıştır.

— Evet, Sir Frederik'in mektuplarını meçhul bir şahsın açtığından bahsetti. Peki bu kartpostaldaki iz nedir?

— Mösyö Kirk'in oda hizmetçisi Paradi'nin parmakları.

Flanneri yerinden sıçırarak:

— Niçin daha evvel bana söylemediniz. Bu defa muhakkak ilerliyoruz. Siz hafiyelerin en yükseğisiniz mösyö Şan, itiraf ederim. Demek Paradi başkasına ait mektupları açıyor; işi ilerletmiş... Bir saate kalmaz hapse tıkarım. Şan itiraz etti:

— Olmaz dedi, müfettiş bey yine fazla acele ediyorsunuz... Paradi'yi gözden kaçırmayıp bekliyeyim...

— Artık hallediyorsunuz. Fikirlerimiz değişiyor. Onu sıkıştırıp söylemesini temin edeceğim.

— Ben de böylelikle kendisinden çok memnun olduğum bir adamımı, kaybediyorum diye Kirk içini çekti.

— Bir dakika müsaade edin müfettiş bey. Paradi'nin, Sir Frederik'in katili olduğunu isbat edemeyiz. Maamafih bir kere damgalandı, en ufak bir hareketini bile tarassut edelim; gardrobunu karıştıralım. Esasen bugün izinli değil mi mösyö Kirk?

— Evet, perşembeleri bütün hizmetçilerimin tatil günüdür. Paradi yüzde yüz sinemadadır, cinaî filmlere bayılır.

— Daha iyi ya, ahçı da yok, odasına çıkıp taharriyatta bulunur. Sinemada tevkif etmekten daha iyi değil mi?

— Belki haklısınız.

— Artık eve dönelim. Mis Morov bana yardım ederse size çay hazırlarım.

Flanneri:

— Beni mazur görünüz, çay hiç içmem dedi.

— Size likör ikram ederim.

— O halde sizi takip ediyorun. Otomobiliniz aşağıda mı? Kirk başile işaret etti.

— Şu halde siz mis Morov'u alın, Şan da benim arabama biner.

Küçük otomobilde Barri Kirk, mis Morov'a bakıp gülümsedi.

— Bu istihza neden?

— Düşünüyorum da... Bana ekseri zamanlar bu hal âriz olur.

— Lüzumlu mu?

— Belki hayır. Fakat bu beni eğlendiriyor. Şu anda sizi düşünüyordum.

— Beni mi? Zahmetinize değmez.

— Neden zahmet olsun. Bu kadar esrarengiz kadınları arıyoruz da, sizi kimse aklına getirmiyor.

— Ne demek istiyorsunuz, hangi sebeple?

— Gayet makul düşünüyorum. Kimsiniz? Nereden geliyorsunuz?

— Mademki sizi isticvap etmek kim senin aklından geçmiyor. Bu işi ben deruhte ediyorum.

— Çok nazıksınız.

— İtiraz edeceğinizi zannetmem. Çok genç ve masum görünüyorsunuz; fakat bu vadiye erkeklerin her zaman yanıldığını bizzat söylemişsiniz. - Ciddi bir tavır takınarak:

— Ev Dürand Peşavar'dan kaçtığı vakit, siz ne yapıyordunuz?

— Babamın evinde, mektep vazifelerini ikmalde uğraşıyordum. Ta küçük yaşımdanberi çok çalışkanımdır.

— Belli. Bu kuvvetli zekâ nerede neşvünüme buldu. Her halde San Fransisko'da değil?

— Hayır, garpta hukuk kısmına başlamazdan evvel, Baltimore'da.

— Çok âlâ. Biraz da karanlık mazinizi karıştıralım. Niçin hukuka intisap ettiniz? Aşk maceralarının sukutu hayalinden sonra mı? Ve yahut...

— Çok yanılıyorsunuz. Babam hâkimdi, mesleğini takip edecek erkek evladı olmadığı için daima üzülürdü.

— Hâkimler çok şursuz insanlar. Otomobilimin süratinden yediğim cezaların her defasında kendilerini daha yakından tetkik ettim. Demek hâkim efendi bir erkek evlât istiyordu. Saadetini hiç te bilmemiş.

— Her şeyin mahvolmadığını yavaş yavaş anladım, ve hukuka devam etmemi arzu etti. Ben de nasihatini dinledim.

— Ne muti çocuk!

— Hakikatte hiç te sıkıntı çekmedim. Avukatlık hoşuma gitti. Hafifmeşreplikten hiç hazetmem.

— Merak etmeyin inanırım. Yalnız müteredditim.

— Şebep?

— Ben çok hafifmeşrebim de!..

— Ciddi bir tarafınız da vardır elbet?

— Hiç zannetmem; ciddi tarafım bu kadar hafifmeşrepliğin içinde söndü gitti. Maamafih düzeltmeğe çalışıyorum.

— Size yardım ederim.

Kirk otomobilini durdurdu. Gras Lan vazifesi başında idi. Genç adam, yeni bir alâka ile kadını süzdü. Kırmızı kasketinin altından, koyu sarı saçları çıkıyordu. Soluk yüzünde çizgiden eser yoktu. O kadar genç duruyordu ki. Meçhul bir yaş, diye Kirk düşündü, lakin gayri kabili inkâr bir güzellik. Mavimsineli sır nedir acaba?

Asansör yirminci katta durunca mis Morov:

— Ben birazdan geleceğim dedi.

Kirk hungalova çıktı, genç kız da hemen arkasından yetişti.

(Arkası var)

Otobüs altında kalan yavru

25 nci mektep ikinci sınıf talebesinden Orhan efendi-

nin bir otobüs altında kalarak feci bir surette öldüğü yazılmıştı. Zavalı çocuğun muallimi Cemile İzzet imzalı bir mektup aldı. Mektupta muallime hanımın bu acıklı hadiseden dolayı teessürlerini beyan ettikten sonra diyor ki:

"Bu yavrunun çiğnendiği yer Lânganın en dar bir yeridir. Burada tramvaylar adeta evlere sürünerek geçer. İşte bu yavrucağ ta bu yerde tramvaydan kaçarken karşıdan süratle gelen otobüsün altında kaldı. Buradaki evler dokuz senedir istimlak edildiği halde her nedense ihmale uğruyor. Bu yer bir kurban geçididir. Her sene bir bacak, bir gövde doğruyor. Burası miniminiler için daimi bir tehlike olduğu aşıkârdır. Bütün yavrucağlara tercüman olan bu şikâyetle belediyenin ve tramvay şirketinin nazarı dikkatini calbederim.."

Leh hariciye nazırı Moskovaya gidiyor

Varşova 8 (A.A.) — Pat ajanından: Sovyet hükûmetinin davetine cevap olarak hariciye nazırı M. Beck, ayın 12 sinde Moskovaya giderek vaktile Çiçerin yol-dışın yapmış olduğu ziyareti iade edecektir.

Radyo

10 Şubat cumartesi

İstanbul : 18-18,30 plâk neşriyatı, 18,30-19 fransızca ders. (müptedilere mahsus), 19-19,30 Anadolu ajansı ve muhtelif neşriyat, 19,30-21 alaturka musiki (Fahire, Belkis hanımlar, Refik, Rifat beylerin iktirakile), 21-21,30 Refik Ahmet bey tarafından konferans ve Anadolu ajansı, borsa haberleri, 21,30-22,30 Necip Yakup bey orkestrası.

Bükreş (364,5 m.) — 18 konser, 21 piyano, 21,30 radyo jürnal, şarkı, 23 konser.

Budapeşte (550,5 m.) — 19,10 fanfar, 20,15 fanfar, 21 operet, dans musikisi.

Prağ (470,2 m.) — 19,10 Alman rayosu, 21,20 Bratislavadan nakil, 23,20 havadis, gramofon.

Roma (420,8 m.) — 17,30 konser, 18,55 havadis, gramofon, 21,50 opera.

Varşova (1414 m.) — 17,55 muzik, 19,20 konser, 20,05 müteferrik, 21,02 gramofon, muzik, 22 Milâno operasından nakil.

Viyana (506,8 m.) — 17,55 konser, 19,55 opera, 23 radyo jürnal.

Yalovada iki kaçakçı yakalandı

Yakalanan Hasan ve Şuayp, arkada sağdan itibaren Asım, Mehmet, Mustafa beyler

Yalova 9 (Hususi) — Yalovadan İstanbulla gitmekte olan yolcular arasında Dere köyünden Hasandan şüphe edilerek üzeri aranmış ve bel kemeri içinde 6,5 kilo esrar bulunarak müsadere edilmiştir.

Gene buradan İstanbulla gidecek olan vapura giren yolcular arasında şüphe üzerine Şuaybın üzeri aranmış ve bel kemeri içine saklanmış olduğu 6 kilo esrar bulunmuştur. İki kaçakçı mahfuzan İstanbulla gönderilmişlerdir.

Her akşam
bir hikâye

Aşk faturası

nasil para koparabilirdi?

Her zamanki usulüne müracaat etti. Sanki birdenbire aklına gelmiş gibi:

— Eyvahlar olsun!.. Terziye gi-deceğim. Yanıma para almamışım!.. dedi... 200 lira lâzımdı!..

Kadriye hanımefendi önu açık ipekli sabahlığı içinde gerindi:

— Merak etme şekerim.. 220 lira mı lâzım?

Sami hayretler içinde idi. Ne çabuk kabul etmişti!..

Genç adamın kalbi heyecandan güm güm atıyordu. Kadriye hanım delikanlıya yaklaştı ve onu bir kere öptü:

— 50...

Bir kere daha öptü:

— 50 daha 100!..

Üçüncü bir öpüş:

— 150!..

Dördüncü bir öpüşü:

— 200...

— İşte sana 200 lira vermiş oldum. Benim her busem 50 lira etmez mi Samiciğim...

Oda delikanlının başına yıkılmış gibi oldu...

***

Lâkin Sami hakikaten yanlış yola sapmıştı. Kadriyeden para koparmağa imkân yoktu. Ne zaman para istese delikanlının yanına yaklaşıyor:

— 50, 100, 150, 200!.. diye istenilen parayı buse olarak tesviye ediyordu. Sami bunca senelik bu meslekte olduğu halde şimdiye kadar hiç bu türlüüne çatmamıştı. Kendisinin âdeta jigololuk izzeti nefesine dokunmuştu!.. 55 lik bir kadından para çekememek!..

Fena içerliyordu.

Kadriye hanım buselerine âdeta narh koymuştu. Bir busesini elli liralık addediyordu:

***

Kadriye hanım yatağının üstüne uzanmış uzun ağızlığının ucundaki sigaranın dumanını halka halka ağızından çıkarıyordu. Sami ilerideki küçük kübik masanın yanına yaklaştı. Masanın üstünde bir mahfaza duruyordu. Açtı. Enfes bir yüzük.. Üstünde büyük bir inci vardı. Sor-du:

— Yüzüğünü yeni mi aldın Kadriye?..

— Benim değil şekerim... Bir arkadaşşıma 250 lira verdim. Rehiri bırakmış!..

Genç adam giyindi. Sokağa çıkarken incili yüzüğü cebine attı.

***

Kadriye hanım dehşetli telâşa idi. Incili yüzük ortada yoktu? Ne olabilirdi? Kim alabilirdi onu? Telâşlı telâşlı odadan odaya doluşırken hizmetçisi ona bir zarf uzattı:

— Bir bey bu zarfı kapiya bırakmış efendim..

Saminin yazısı idi. Açtı, okudu: Muhterem hanımefendi.

Size faturamı takdim ediyorum: Dün gece tarafınıza takdim ettiğim

Beş adet buse 250 lira

Yirmi beşerden iki okşama 50 »

Bir adet dudak busesi 75 »

Beş adet aşıkane çimdik 25 »

Yekûn 400 »

Mevsim sonu hasebile yüzde yirmi beş tenzilâtten sonra 300 lira borcunuz var demektir. Incili yüzüğü 250 lira mukabilinde alakoyuyorum. Baki 50 lira borcunuz kalmaktadır. Faturanızı derhal tesviye etmenizi rica eder, hürmetlerimi sunmam muhterem efendim..

Bir yıldız

Gazete

(Baş tarafı birinci sahifede)
sermayedar olması şarttır. Gazeteye yazı yazanlar, gazeteyi ter-tip edenler, gazeteyi satanlar patronun eciridirler. Maddî ve manevî kâr ve zarar sahibine aittir. Gazetenin efkârındaki mevkîi sahibinin ikbaline tâbidir. Ekseriya ömrü de en çok sahibinin hayatı kadardır.

Bu devir ülküye hizmet, yüksek insanî gaye, zulümle, cehaletle, tahakküm ve tagallüple mücadele, haksızlığa isyan, hasis menfaat, intikam, hiddet, heves, zevk gibi zıt hislerin tesiri altında ömrü, hattâ bir gün ve bir nüsha süren gazetelere şahit olmuştur. Bununla beraber gazetelerin efkârı umumiye üzerinde müessir olması yine bu devirde başlar.

Böyle bir rejimde çıkan gazetelerin zaafı ve noksanı meydandadır. Bir defa artık gazete b'ir nevi kazanç ve ticaret teşebbüsü olmuştur. Sonra gazetede yazılan makale ve serdolanın mütalâa, imza altında da olsa, makale ve mütalâa yazandan ziyade gazetenin şahsî sahibinin kanaati mahsulü sayılır. Zaten gazetenin sahibinin fikrine mülâyim olmanın bir fikranın gazeteye zühul olmaksızın geçmesi tasavvur olunamaz ki... En sonra gazetenin yazıcı, tertip edici ve basıcı gibi muhtelif unsurları ile gazete sahibi arasındaki münasebet, fikir ve kanaat iştirakinden ziyade patronluk ve ecirlik bağlarına ham-lolunur.

Bundan başka bu rejim gazetenin inkişafına ve günün ileri şartlarına uymasına da mânidir. Gazete dinamik olamaz. Gittikçe dolgun ve olgun yazılara, fikir-lere ve mütalâa ihtiyacı artan, haber servisi çoğalan, inceleyen, şekli ve tabî daha iyi ve güzel olmağa muhtaç olan gazeteyi idareye ve onu iletmeğe tek bir adamın, yahut bir kaç ortağın sermaye ve kudreti kâfi gelemeyiz. Gazete sahibinin teşkilâtçılık kabiliyet ve fikir kuvveti ne kadar yüksek farz olunursa olunsun böyle bir şekil alan gazetenin bütün mündericâtını, idaresini kontrol edebilmesine imkân yoktur.

Bu maddî imkânsızlık gazeteyi malî teşekküllerle teşriki mesaiye mecbur bırakabilir. O zaman gazete her hangi bir fikir ve kanaatin kahramanı değil şu veya bu malî zümrenin zebunu olur. Böyle şartlar altında çıkan bir gazetenin makale ve mütalâalarından değil verdiği havadislerin bitarafılığından bile umumî efkâr haklı olarak şüphe edebilir.

Patronlarının her hangi malî bir kütile ve teşebbüsle alakası sayesinde malî ve içtimâî vaziyetinin yüksekliğini gören gazetenin, meselâ müdürü, bayazıcısı, muhbiri, müstahbiri aynı sistemi takip edebilirler. Hattâ bazı defa bunların her biri birine zıt ve rakip teessüs ve teşekküllerle anlaştıkları vakidir.

Başka memleketlerde böyle anarşik mündericâtı ve gayeli gazeteler nadir değildir. Bu devrin en dürüst gazeteleri kanunla müesses, siyasi firkaların fikirlerini nesreden gazeteler olmuştur.

Şahsî tasarruf rejimi altında çıkan gazeteler cihanda gittikçe azalmaktadır. Sanayi ve ticarette olduğu gibi gazetecilikte de şahsî teşebbüsler yerine şirketler kaim olmaktadır. Bu devir

sanayideki büyük istihsal devrine tekabül eder. Bununla beraber siyasi firkaların hattâ devletlerin gazete çıkarmaları gittikçe artmaktadır. Büyük matbuat denilen baskısı ve satışı milyonlara varan gazeteler bu devrin son mahsulüdür.

Büyük matbuatın bünyesindeki aslı kusur ve noksan meydandadır. Başka yerlerde her büyük gazete muayyen bir menfaatin milli efkâr ve cihan efkârına telkin vasıtasıdır. Gazetenin mündericâtı, makaleleri, mütalâaları, havadisleri, hattâ başlıkları ve verdiği ihşai rakamlar hep o muayyen hedefe müteveccihdir. Bu noksanı izale edebileceği zannolunan âmil; hitabedilen fikirlerin münevver olması, vaziyet ve meseleye bütün teferruatı ile vakif bulunması ve nihayet herkesin kendi fikrine, kanaatine yakın ve mülâyim olan gazeteleri okuyarak başkalarının telkinine kapılmamasıdır.

İnsanlar en müterakki zan ve tahmin olunan memleketlerde, hattâ vasatî olarak dahi o seviyeye yükselmedikleri için böyle maddî menfaatler takip ve müdafaa eden neşriyatın tesirinden korunamamaktadırlar. Buna en son misal olarak silâhlı ve silâhlı bırakma bahislerinde muhtelif memleketlerde hattâ aynı memlekette çıkan gazetelerin ayrı ayrı maksat ve fikir takip etmeleri, içtihat ve kanaat ihtilâfından ziyade hususî ve şahsî kazanç tesirine tabi olmaları gösteriliyor.

Gazetelerin bazı memleketlerde son aldıkları şekiller de gösteriyor ki gazeteler ve gazetecilik bu devrede de uzun müddet kalacak dağildir. Zaten matbuat yaşadığı muhitin siyasi rejimine de intibak eder. Her rejim kendine muvafık bir vatandaş tipi aradığı gibi bir matbuat tipi de arar. Esaslı inkılâp yapan memleketler gazetelerini de inkılâplarının yürüyüşüne ve ahengine uydurmuş, inkılâplarının yerleşmesi, ve bütünleşmesini bir zaruret addediyorlar. Gazeteler de bu ahenge uymağı millî bir vazife sayıyorlar. Dahilî ve haricî siyasette inkılâp ülküsünü el birliği ile iletmeğe çalışan veyahut o gayeye imale edilen matbuatın son misalleri Rusyada, İtalyada ve çok yakın zamanlarda Alman-yada görülmektedir.

Fevkalâde şartlar arasında alınan tedbirler veyahut tutulan yollar cihan matbuatının geçirmekte olduğu tekâmülün seyrini tesbite şüphesiz katî ve ilmî medar ve delil olamaz. Yalnız bugün umumî denilecek kadar şumullü kanaat matbuatın amme hizmetlerinden telâkki edilmesidir. Hal-kın muhitinde ve cihanda, olan biteni anlamak bilmek ihtiyacı; kendini, memleketini, devletini ve cihanı alâkadar eden hadiseler, fikirler, tertipler, teşebbüsler ve tedbirler hakkında bir hüküm verebilmesi için aldığı havadislerin tebliğ tarzlarının bu hüküm üzerinde bizzarur müessir olması, bu telâkki ve kanaati doğurmuştur.

Gazeteler zarurî ihtiyaçlar sırasına girdikten ve efkâr üzerinde bu derece müessir olduktan sonra milletin yaşama, ilerleme ve medeniyet ve refah seviyesini yükseltme şartlarını teminle mükellef olan ve milletin amme ih-

KÜÇÜK İLÂNLAR

1 — İş arıyanlar

Kâtip ve muhasip — Türkçe, fransızca, ingilizce bilen müsevi bir genç günde bir saatlik meşguliyet arıyor. Adres "K. R.", Akşam gazetesi. — 13

Muhasebeci — Ve ingilizce, türkçe, fransızca muhaberata ve daktiloya vakıf bütün gün veya saatle acele iş aramaktadır. Ehven şerait: Galata Post Ku. 1399 tahriren K. K. — 8

Üç sene fabrika muhasebesinde — ve sekiz seneden fazla da bankanın muhtelif servislerinde çalışmış, askerlik yapmış bir türk genç, müessesese ve ticarethanelerde çalışmak istiyor. Akşamda (Bankacı) rumuzla tahriren müracaat. —

2 — İşçi arıyanlar

Yemek ve ev işlerine biraz vakıf — Bir erkeğe hizmet edecek genç, temiz bir ev hanımı arıyor. Kulada eczacı Refik beye mektupla bildirilmesi. — 4

Darülaceze müdiriyyetinden: — Hafif hizmetlerde 12,1/2 lira ücretle orta yaşta kadın hizmetçiye ihtiyaç vardır. — 6

Hasta bakıcı aranıyor — Ortaköy Şifa Yurdu için hasta bakıcı hanımlara ihtiyaç vardır. Taliplerin evrakile her gün 10 dan 12 ye kadar müracaatları. Ortaköy muallim Naci cadesi 115 — 1

Ahşık sanatında mahir — Ve yalnız bir erkeğe bakacak bir ev hanımı arıyor. Feriköy Kuyulu bağ arka sokak 42 No ya müracaat. —

Teminat nakdiye vermek suretile — Veznedar ve tahsildarlık ve bunlara mümasil memuriyetlerle tagraya gidebilir ticaret sahasında 20 sene tecrübe görmüş bir genç iş arıyor tavassut eden dahi fevkalâde memnun edilecek. Akşam (M) rumuzuna — 5

Memur aranıyor — Muhasebeden anlar, ticarethane işlerini başarabilecek tecrübeli bir memura ihtiyaç vardır. Ecnebi lisans bilenler tercih olunur. Tercüme hallerini kısaca (İstanbul Posta kutusu 658) e bildirsinler. — 1

3 — Satılık eşya

Ucuz bir piyano — (Çapraz) alman markalı satılıktır. Görmek için Tübbe Piyer Loti cadesi No. 40, görüşmek üzere 4 üncü Vakıf han asma kat No. 15, Tel. 21001. —

Kullanılmış pedal satın alırım — Adres: Ankara Hamam önü Cabecî cadesi, Nişantaşı sokak No 3 R.S.S. — 1

Son sistem anı kovani — Senede doksan kilo bal vermeğe elverişli bir surette yapılmış ve Ankara sergisinde mükâfat kazanmış olan üç adet kovan satılıktır. Galatada Yenışehirli sokağında Ayanikola kilisesi karşısında 23 numaralı hanede Avni beye müracaat. — 1

4 — Kiralık-Satılık

Beyoğlu Balıkpazarında — 19 numaralı üzeri salonlu büyük bir mağaza kiralıktır. Müracaat: Telefon 42187. — 3

tiyaçlarını taminden mesul bulunan devletin, milletin hayatı ve ülküsü üzerinde derin ve esaslı tesirleri görülen matbuatla alâkadar olmasını kabul etmemek muasır devletçilik nazariyesi ile telif olunamaz.

Bu alâkanın en makul ve makbulü ve bugünkü ihtiyaca en iyi cevap verecek olan tarzı, matbuatın devletle teşriki mesaisidir. Matbuat rejimi ülküsünü, millî matbuatın hürriyetinde gören ve bilen Mustafa Kemal inkılâbı kanunları ve takip ettiği siyaseti ile görüyor ki devletle millî gazetelerin teşriki mesaisini temin yolundadır.

[Matbuat almanâğı] Ş. KAYA

Acele satılık hane — Harbiyede Altınbakkal İcadiye sokağında 9 odalı, Üsküdarı Bağlarbaşı 71/89 numaralı hane ve gazino acele satılıktır. Galata rıhtımında Kalaycı hanında No. 4 komisyöncü Hüsnü beye müracaat. —

Satılık evler — Fatihte Tübbe caddesinde Dörtöl ağzında kârgir ve yeni yapılmış iki ev satılıktır. Beşer oda, elektrik, terkos ve havagazi vardır. Kahveci Mahmut efendiye müracaat. — 1

Satılık hane — Beyoğlu Balık-pazarına yakın ve güzel bir mevkide güneşli, havadar, arkası açık, sekiz oda, kârgir, elektrik, terkos tesisatı mükemmel bir ev satılıktır. Görüşmek üzere: Beyoğlu Topçekenler sokak terzi Mihal efendiye sorulacak. — 5

Acele satılık emlak — Vayvoda caddesinde 36 odalı han ve 4 dükkân, Yenicami Osmanlı bankası civarında 2 dükkân, Haydarpaşada 15 parça müfrez arsa. 40314 numaralı telefona müracaat. — 3

Acele satılık küçük lokanta birahane — Galatada rıhtım civarında işlek bir mevkide köşe başında devren satılıktır. Taliplerin Galata Merkez Rıhtım hanı ittisalinde fotoğrafçı Şefik efendiye müracaatları. — 4

Yeni adliyyeye tahsis olunan postahane civarında — Kitapçılar tarafında Mısırhoğlu hanında avukatlara elverişli kirahk odalar var. Flat mutedildir. Odabaşına müracaat. — 10

Satılık arsa — Moda Mühürdar İzzet bey sokağı 700 metre murabba bulunan bir arsa satılıktır. Akşam gazetesinde (G) rumuzuna tahriren müracaat. —

Metrosu 75, 150 kuruşa kelepçir arsalar — Beşiktaşta İhlamur caddesinde 200, 250 metro murabbaında müfrez arsalar acele satılıktır. Galata Ada Han No. 22, Mustafa Eşref beye müracaat. Telefon 43837. —

Vefada Kovacılar caddesinde — Kârgir ve elektrik tesisatı havi bir garaj ucuz fiyatla satılıktır. Talip olanların İstanbul postanesi baş-memuru Salâhattin beye müracaatları. —

5 — Müteferrik

Ticaratil işi olup sermayeli ortak istiyenler — Sirkeciye Ankara caddesinde 187 numarada berber Mehmet efendiye müracaat etsin. — 3

Ankarada — Her nevi resmî muamele ve hususî iş takip edilir. Banka ve itibar teminatı gösterilir. İş yapılmadan ücret alınmaz. Tahriren Galata Posta kutusu 1259 H. R. adresine 4 kuruşluk posta pulu ile müracaat. — 6

Mektuplarınızı aldırınız

Gazetemiz idarehanesini adres olarak göstermiş olan karî'lerimizden
AC - ZG - TP - AB
- HH - MV - AK - RP
CT - TS - MB - BE
CH25 - ABL - H - 293 No.
R - S - G - ZMI - RS - SR
P -
namlarına gelen mektupları idarehanemizden aldirmaları mercudur.

Muğlada Himayietfal cemiyeti tarafından yedirilen fakir çocuklardan bir grup, (X) vali Ömer Cevat, (XX) cemiyet reisi maarif müdürü Fevzi beyler.

Geçen hafta Yafada yeniden karışıklıklar olmuştur. Musevî mühaceretini protesto eden araplarla zabita kuvvetleri çarpışmıştır. Resmimiz, polisin nümayişçileri dağıtmasını gösteriyor.

Deniz yolları**İŞLETMESİ**

Acenteleri: Karaköy - Köprübaşı
Tel. 42362 - Sirkeci Mühürdarzade
Han Tel: 22740

Mersin yolu

ANTALYA vapuru
11 Şubat
Pazar 10 da Sirkeci rıhtımından kalkacak. Gidişte Çanakkale, İzmir, Küllük, Bodrum, Rodos, Marmaris, Dalyan, Fethiye, Kalkan, Kaş, Finike, Antalya, Alanya, Mersin'e. Dönüşte bunlara ilâveten Taşucu, Anamur, Kuşadası'na uğrayacaktır. (650)

Ayvalık Yolu

SEYYAR vapuru
11 Şubat
PAZAR 18 de Sirkeci Rıhtımından kalkacaktır. (649)

D. İshak Sami BAKTERİYOLOJİ LÂBORATUVARI

Umumi kan tahlili, Frengi noktai nazarından (Wasserman ve Kahn teamülleri) kan küreyvati sayılması, tifo ve sıtma hastalıkları teşhisi, idrar, balgam cerahat, kazurat ve su tahlili, Ultra mikroskopi, hususi aşılar istihzarı, kanda tıre, şeker, klorür, kollesterin miktarlarının tayini. Diyan-yolu No 189 Tel: 20981 (12835)

Dr. Mehmet İzzet

Emrazi dahiliye ve sariye mutahassısı

Muayenehane: Çarşoğlu Halk fırkası karşısında No. 21 Cumadan mada hergün 18-17 hastalarını kabul eder. Tel. 23925.

PERTEV ŞURUBU
Balıkyagı ismeyen çocuklara

DABCOVICH ve Şürekası

Tel: 44708 - 7 - 41220

Avrupa ve Şark limanları arasında muntazam posta.
Anvers, Rotterdam, Hamburg ve İskandinavya limanları için yakında hareket edecek vapurları. ve dünyanın başka limanların da transbo rdemenâ.
Estland " 15-16 şubata doğru
Hansburg " 20-22 " "
Normandiet vapuru 27-28 şubata doğru.

Bu vapurlar Marmara limanlarına dahil uğralar.
Fazla tafsilât için Galata, Frengyan han umumi acenteliğine müracaat. Tel: 44707/8 - 41220.

THEO REPPEN

Vapur acentalığı

Polish - Palestine Line of the polish Transatlantic Shipping Co. Ltd.
Gdynia - America Line.

15.000 tonluk

"POLONIA"

Transatlantik vapuru ile

Köstence - İstanbul - Yafa - Hayfa - Pire arasında muntazam ve lüks azimet ve avdet seferleri 1, 2 ve 3ncü sınıf kameraları vardır.

Hayfa - Yafa ve Pire için seferler:
8 Şubat saat 15 te
22 Şubat saat 15 te 1 Martta muvasalat edilecek İskenderiye limanına istisnaen uğrayacaktır.

8 Mart saat 15 te
Doğru Köstence için seferler:

18 Şubat saat 19 da
5 Mart saat 19 da
18 mart saat 19 da

Seyahat müddeti:
İstanbul - Köstence 15 saat
İstanbul - Yafa 61 "

İstanbul - Hayfa 71 "

Her türlü seyahat muhasenatını ve son derece sağlamlığı rahatı ve seyahat müddeti itibarile bu Transatlantik bilhassa sonbahar ve kış mevsimlerinde seyahat edeceklere şaymı tavsiyedir.

Fazla tafsilât için Galata, Frengyan hanında umumi acentahklara müracaat. Tel. 4-4707/8 - 41220. Yolcu için Atlantik vapuru acentasına. Galata rıhtım caddesi Tel. 40019. Ve Vagonli - Kok ve Natta seyahat acentalıklarına müracaat.

ORIENTMARE LAURO - LINE

Tuna limanları ile Şark limanları arasında muntazam postalar

Yakında İstanbuldan ve Marmara limanlarından doğru Anvers, Roderdam, Hamburg ve İskandinavya limanları için hareket edecek vapurlar:

irs vapuru 5 - 10 şubata doğru
Liano vapuru 15-20 şubata doğru.

Yakında İstanbuldan ve Marmara limanlarından doğru (Ruen) e hareket edecek vapurlar:

Talde vapuru 5-10 şubata doğru
The Italian - Palestina Line

İngiliz Mefilina S co (Cenova)

Köstence ile Marmara limanlarından İstanbul, Rados, Yafa ve Hayfaya azimet ve avdet muntazam postaları. Yakında İstanbuldan Rados, Yafa ve Yakında hareket edecek vapurlar:

Risveglio vapuru 17 şubat
Progresso vapuru 3 Martta doğru

Yakında Köstenceye barket edecek vapurlar:

Risveglio vapuru 5 Şubat saat 12 de
Seyahat müddeti:

İstanbul - Köstence 15 saat
İstanbul - Rados 46 "
İstanbul - Yafa 96 "

Fazla tafsilât için Galatada Frengyan hanında umumi acentahklara müracaat. Tel. 40604. Yolcu için atlantik vapur acentasına. Tel. 40019. ve Vagonli - Kok ve Natta seyahat acentalarına. (12850)

kulak, boğaz, burun mutahassısı
Doktor

İhya Salih

Çarşoğlu: Hamam sırasında 24 numarada - Cumadan başka her gün - öyleden sonra saat 15 ten itibaren hastalarını kabul eder.

Dr. SEDAT

Muayenehanesini İstiklal cad. 146 (İş Bankası üstünde) Luvr Apart. Birinci kata nakletmiştir. (13119)

LASTER SILBERMANN ve Şö.

Teel: 44647 - 6

DOYÇE LEVANT Linye

Hamburg, Brem, Anvers, İstanbul ve Bahriyeh arasında azimet ve avdet muntazam postaları

Hamburg, Brem, Stetin, Anvers ve Rotterdam'dan limanımıza muvasalatı beklenen vapurlar

Alaya vapuru 14 şubata doğru
Andros " 18 " "

Thessalia vapuru 25 şubata doğru

Burgaz, Varna, Köstence, Kalas ve İbrail için limanımızdan hareket edecek vapurlar

Nienburg vapuru 10 - 11 şubata doğru.

Andros vapuru 18 - 19 şubata doğru

Thessalia vapuru 25-26 şubata doğru

Yakında Hamburg, Brem, Anvers ve Rotterdam limanları için hareket edecek vapurlar.

Nienburg vapuru 14-15 şubata doğru
Alaya vapuru 22-23 Şubata doğru.

Andros vapuru 27-28 Şubata doğru.

Fazla tafsilât için Galata'da Ovakimyan hanında Laster Silbermann ve Şürekası vapur acentahğına müracaat. Telefon : 44647 - 6 (12851)

DOYÇE ORIENTBANK

Dresdner Bank Şubesi

Merkezi: Berlin

Türkiyede Şubeleri:
İstanbul (Galata ve İstanbul)

Depo: Tütün Gümrük izmir

Her türlü banka muamelatı

Scandinavian Near East Agency

Galata 6 ncı Vakıf han (Sabık Arapyan han) 4 üncü kat
Tel. 44957 - 8 - 40923

Svenska Orient Linien Gothenburg

Gothenburg, Stockholm, Oslo Danzig, Gdynia Copenhag Abo Reval ve bütün baltık limanları Şark ve Karadeniz başka limanları arasında 15 günde bir azimet ve avdet için muntazam postalar.

Gdynia - Danzig - Gothenburg ve Osiodan beklenen vapurlar.

Fernebo vapuru 13 şubata doğru
Nordlant " 16 "

Yakında İstanbuldan Hamburg Rotterdam - Kopenhag, Gdynia Gottenburg, Dantzig - Stockholm, ve Oslo, limanları için hareket edecek vapurlar.

Fernebo vapuru 15 Şubat doğru
Nordlant vapuru 18 Şubat doğru

Fazla tafsilât için Galata'da 6 ncı Vakıf han (eski Arapyan hanında) 4 üncü katta kâin acentahğına müracaat. Tel. 4 - 4957 - 8 - 928. (12794)

Alımı kolay - Tesiri kat'i
Hakiki kaşe

KALMITİN

Baş ve diş ağrıları ile Grip ve nezleyle en iyi bir silâhtır. (13020)

Doktor - Operatör

AHMET ASIM

Doğum ve kadın hastalıkları mutahassısı

Doktor - Operatör

İFFET NAIM H.

Cerrahi hastalıkları mutahassısı

Muayene saatları: 10-12 Ortaköy
Şifa yurdu; 15 - 18 Beyoğlu

İstiklal cad. 193.
Tel. 42221 ve 41960

Cildiye ve zühreviye mutahassısı

Dr. BAHATTİN ŞEVKİ

Bahçekapıda Hasan ecza deposu yanında Taşhan 2 inci kat No. 25-26 (12800)

VAPURCULUK

TÜRK ANONİM ŞİRKETİ
İstanbul Acentahğı
Liman han, Telefon: 22925

Karadeniz Yolu

SAKARYA vapuru
11 Şubat
PAZAR

günü saat 20 de Galata rıhtımından kalkacak, gidişte: Zonguldak, İnebolu, Ayancık, Samsun, Ünye, Ordu, Giresun, Tirebolu, Görele, Trabzon, Rize'ye dönüşte bunlara ilâveten Of ve Sürmene'ye uğrayacaktır.

Karabiga yolu

Her **Cumartesi** ve **Çarşamba** günleri saat 20 de Tophane rıhtımından

SAADET vapuru kalkar.

Gidiş ve dönüşte mutad iskelelere uğrar.

Mudanya Yolu

Her **Pazar, Salı, Perşembe, Cuma** günleri saat 9,30 da Tophane rıhtımından **BARTIN** vapuru

kalkar. Gidiş ve dönüşte mutad iskelelere uğrar.

İzmit yolu

Her **Pazar, Salı, Çarşamba, Cuma** günleri Tophane rıhtımından saat 9 da **TAYYAR** vapuru

kalkar. Gidiş ve dönüşte mutad iskelelere uğrar.

Dr. NİŞANYAN

Beyoğlu, Tokatlıyan Otelı yanında
Mektep sokak No. 35 (12815)

Kummbara Sahipleri!

Şubat sonuna kadar İş Bankasına yatırılmış, yani defterinize kaydedilmek suretile hesabınıza geçmiş paranın miktarı en aşağı beş lira olmalıdır. Şubat sonuna kadar esgarî beş lira mevduatı olan bütün kumbara sahipleri:

5000 lira mükâfatlı

1 Nisan kurasına ithal edileceklerdir

TÜRKİYE İŞ BANKASI

Maliye Müfettiş Muavinliği imtihanı

Maliye Teftiş Heyetinden:

35 lira maaşlı Maliye Müfettiş Muavinliği için 10/Mart/1934 tarihinde imtihan yapılacaktır. Aranacak şartlar şunlardır:

1 - Memurin kanununun dördüncü maddesinde yazılı evsafı haiz olmak, 2 - Kânunusani 1934 de 26 dan aşağı ve 30 dan yukarı yaşta bulunmamak, 3 - Mülkiye mektebinden, Hukuk fakültesinden, ali derecede bulunan Ticaret mektebinden veya bunlara mümasil aynı derecedeki bir ecnebi mektebinden mezun olmak, 4 - Ahlâk ve seciye itibarile şayanı itimat olduğu anlaşılmak.

İmtihana talip olanlar 15/Şubat/1934 tarihine kadar Ankara'da Maliye Vekâleti Teftiş Heyeti Reisliğine istida ile müracaat edeceklerdir, istidaya şu vesikaların raprı lâzımdır. 1 - Nüfus cüzdanı ve adresi, 2 - Şahsi el yazılı tercümesi hal hülâsası, "Memuriyette bulunanlar müddet ve sureti hizmetlerine dair resmî vesika raptedeceklerdir.", 3 - Askerliklerini yaptıklarına veya tecil edildiklerine dair vesika, 4 - Mektep şahadetnamesi veya tasdiknamesi, 5 - Sağlam ve yolculuğa mütehammil olduklarına dair hükümet tabibinin raporu.

Talipler tahriri ve şifahi olmak üzere iki imtihana tabi tutulacaklardır. Tahriri imtihan Ankara'da ve İstanbul'da ve muvaffak olanların şifahi imtihanı da Ankara'da yapılacaktır.

İmtihan programı:

1 - Maliye A "Bütçe,, ihzârı, tatbiki, tastiki ve kontrolü, "Muhasebei Umumiye kanunu ahkâmı, B "Vergi nazariyeleri, teklif usulleri, vasıtah vasıtasız vergiler "Sedüllü vergiler, veraset vergileri, istihlak üzerinden alınan vergiler, Gümrük İhbarlar, harçlar,, Türkiye'deki vasıtah vasıtasız vergiler, C "Maliyemizin varidat ve muhasebe teşkilâtı, D "İstikraz nazariyeleri, tahvil amortisman, Türkiye Dünyu Umumiyesi, 2 - İktisat, "İstihsal, tedavül, inkısam ve istihlak bahisleri,, 3 - Mali ve ticarî hesap, faizi basit, faizi mürekkep, iskonto, faizli hesabı cariler. 4 - Hendese, satih ve hacim mesahaları, 5 - Ticaret usulü defterisi "Esaslı ve pratik malûmat,, 6 - Hukuku idare, Memurin muhakematı kanunu, ceza mahkemeleri usulü kanununun tahkikat usullerine müteallik hükümleri, ceza kanununun memur suçlarına ait kısmı, kanunu medenî ve borçlar kanunile ticaret kanunlarının Maliyeyi alâkadar eden ahkâmı, 7 - Türkiye'nin tabii, iktisadî coğrafyası ve tarihi hakkında malûmat, 8 - Fransızca "İmlâ ve terceme,, İmtihan neticesinde Müfettiş Muavinliğine alınacaklar memuriyet te yapsalar altı aylık bir namzetlik devresi geçirecekler ve üç sene sonra yapılacak ehliyet imtihanında muvaffak olurlarsa Maliye Müfettişliğine tayin ve bir sene staj için Avrupa'ya gönderileceklerdir. (167)

Holantse

Bank-Üni N.V.

Sabık Bahrisefit Felemenk Bankası

İstanbul Şubesi

Galata Karaköy Palas

Meydancık Alalemcî Han

Her türlü Banka muameleleri. Kasalar icarı

UMUMÎ MÜDÜRLÜK: AMSTERDAM

Şubeleri: Amsterdam, Buenos Aires, İstanbul, Rio de Janeiro, Santos, Sao Paulo.

Emniyet İşleri Umum Müdürlüğünden:

- 1 - Zabıta memurları için yaptırılması münakasaya konulan elbise ve kapotlar pazarlık suretile ihale edilecektir.
- 2 - Şartnamede bir değişiklik yoktur.
- 3 - İhale 24 Şubat 1934 Cumartesi günü saat 15 te Ankara'da Emniyet İşleri Umum Müdürlüğü münakasa komisyonunda icra edilecektir.
- 4 - Talipler her gün Ankara'da Emniyet İşleri Umum Müdürlüğünde münakasa komisyonuna ve İstanbul Emniyet Müdürlüğüne müracaat edebilirler. 596

Karacabey Harası Müdürlüğünden:

Haranın yüz on yedi bin beş yüz yirmi üç kilo buğday yüz yirmi beş bin dört yüz yetmiş altı kilo arpa, on bir bin dört yüz altı kilo çavdar, yirmi iki bin yüz yetmiş yedi kilo burçak, on bir bin beş yüz kilo soğan, on beş bin dört yüz kırk üç kilo nohut, on bin yüz kırk kilo fasulye, yedi bin yüz yetmiş dört kilo keten, altı bin yüz on iki kilo susam, beş bin yedi yüz otuz altı kilo kum darı alenî müzayede ile satılacaktır. Satış günü 22 şubat 934 cumartesi saat on beştir. Taliplerin teminatları ile birlikte yevmi mezkûrda Harada bulunmaları ilân olunur. (534)

* İst. Evkaf Md. ilânları *

- 1-Bahçekapıda dördüncü vakıf hanın zemin katında 7 No. lı Mağaza
  - 2- " " " " Asma " 6, 14, 18, 35, 38 No.lı odalar.
  - 3-Bahçekapıda dördüncü vakıf hanın birinci katında 8-1 No.lı penceresiz oda ve 9, 11, 13, 14, 15, 16, 18, 25, 26, 28, 29, 32, 34, 35, 37, 39 No.lı odalar.
  - 4-Bahçekapıda dördüncü vakıf hanın ikinci katında 8-1 No.lı penceresiz oda ve 29 No.lı oda.
  - 5-Bahçekapıda dördüncü vakıf hanın dördüncü katında 12, 14, 16 No.lı odalar.
- Balâda muharrer emlak 935 senesi mayıs nihayetine kadar kiraya verileceğinden müzayedeye vazolunmuştur. Taliplerin 26/2/934 Pazartesi günü saat on beşe kadar evkaf müdürlüğünde vakıf Akarlar kalemine müracaatları, "543,,

1 - 50	10/Şubat/934	Cumartesi
51 - 120	11 "	Pazar
121 - ilâ	12 "	Pazartesi

Hayrat hademesinin Kânunusani/934 aylıkları yukarıda yazılı tarihlerde hizalarındaki numara sıralarına göre verilecektir. "631,,

Tayyare Piyango Müdürlüğünden:

Nümune ve şartnameleri veçhile 934 senesine ait kıymetli evrak tab'ı ile iane kutusu imal ettirileceğinden taliplerin 10/2/934 Cumartesi günü saat 15 te komisyona müracaatları. (626)

Diyaribekir Belediye Reisliğinden:

Demir boru ile inşa edilmiş olan Diyaribekir Su tesisatı için otuz milimlik yüz adet, yirmi beşer milimlik yüz adet on beşer milimlik dört yüz adet su saatleri otuz iki günü müddetle kapalı zarf usulüne tevfikan münakasaya konulmuş olduğundan taliplerin ne gibi şerait ve fiatla Diyaribekir Belediyesine teslim edebileceklerine dair teklif mektuplarını 1/3/934 perşembe günü saat on ikiye kadar Belediye Encümenine vermeleri Belediye Encümeninin 29/1/934 tarihli karârile ilân olunur. (595)

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

Alenî münakasa ile 2 adet "Ettüv,, makinesi satın alınacaktır. Verebileceklerin şartnameyi gördükten sonra münakasaya iştirak etmek üzere %7,5 teminatlarla birlikte 17/2/934 Cumartesi günü saat 15 te Galatada Alım, Satım Komisyonuna müracaatları. (575)

BANKA KOMERÇİVALE İTALYANA

Sermayesi Lîret 700,000,000
İhtiyat akçesi Lîret 580,000,000
Merkezi idare: MİLANO
İtalyanın başlıca şehirlerinde ŞUBELER

İngiltere, İsviçre, Avusturya, Macaristan, Çekoslovakya, Yugoslavya, Lehistan, Romanya, Bulgaristan, Mısır, Amerika Cemahiri Müttehidesi, Brezilya, Şili, Uruguay, Arjantin, Peru, Ekvatör ve Kolumbiyada Afilyasyonlar

İSTANBUL ŞUBE MERKEZİ
Galata Voyvoda caddesi Karaköy Palas (Telef. 2641 /2/3/4/5)
Şehir dâhilindeki acenteler:
İstanbulda: Alalemcîyan hanında Telef. 2821. Beyoğlunda: İstiklâl caddesi Telef. 1046. Kambiyo dairesi Borsada Telef. 1718.
İZMİRDE ŞUBE

SELANİK BANKASI

Tarihi te'sisi: 1888

Sermayesi:

Tamamen tediye edilmiş:
30,000,000 Frank

merkezi idaresi: İstanbul

Türkiyedeki şubeleri:

Galata. İstanbul. İzmir. Samsun
Adana. Mersin

Yunanistandaki Şubeleri:

Atina. Selanik. Kavala. Pire.

Her nevi banka muameleleri -

Kredi mektupları. Her nevi

meskûkât ile hesap kışadı- Çek

servisleri kiralık kasalar.

Diş Tabibi

Dr. Pertev Ata

Muayenehanesini İstiklâl cad. 146
(İş Bankası üstünde) Luvr apart.
1 inci kata nakletmiştir. (13119)

Sahibi: Necmeddin Sadık

Umumi neşriyat müdürü: Enis Tahsin
Akşam Matbaası